www.olympic.sk • 2/2013

Olympijská revue

SLOVENSKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR

Magazín Slovenského olympijského výboru a Slovenskej olympijskej marketingovej, a.s. | SAMOSTATNE NEPREDAJNÉ

TROMFY BUDÚ TRIDSIATNIČKY
KTO ICH NAHRADÍ?

MIROSLAV ŠATAN
NAJVÄČŠIE ZÁŽITKY Z LILLEHAMMERU, NAJLEPŠÍ VÝKON VO VANCOUVRI

OLYMPIZMUS MÁ ŠŤASTIE NA LÍDROV

DANKA BARTEKOVÁ
ÚTOK NA ROZUM AJ NA CITY

RIO TISÍC DNÍ PRED HRAMI 2016

TAKTO PÔJDEME DO SOČI

nové

eurómilióny

infolinka: 18 177, 18 277
www.tipos.sk

Zariaďte si život ako Euromilionár!

Žrebujeme dvakrát do týždňa s vyššou šancou na výhru!

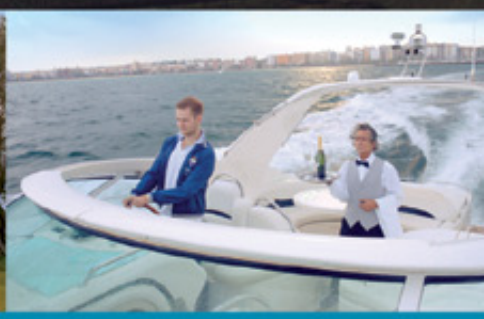

18+

Minimálna garantovaná výška JACKPOTu v hre Euromilióny je 1 000 000 €.

TIPOS

FRANTIŠEK CHMELÁR, prezident Slovenského olympijského výboru

Z PATAGÓNIE AŽ NA OLYMP(IÁDU)

Možno trochu pateticky, možno obrazne, ale aj s veľkou dávkou reality sa dá takto vyjadriť dianie na 125. zasadnutí Medzinárodného olympijského výboru v argentínskom Buenos Aires. Bolo to významné, ba takmer neopakovateľné rokovanie z hľadiska miesta, obsahu i jeho výsledkov.

Svetovú športovú verejnosť zaujímali najmä odpovede na otázky: Ktoré z miest bude v roku 2020 hostiť Hry XXXII. olympiády? Ostane v ich programe zápasenie ako klasický šport alebo ho nahradí niektorý z nových či staronových športov? Kto po dvanásťročnom pôsobení Belgičana Jacquesa Roggeho prevezme prezidentské žezlo olympijského hnutia?

Odpovede už poznáme. Napriek hospodárskej a finančnej kríze, ktorá neobišla ani japonské ostrovy, a napriek hroziacim následkom Fukušimy (Japonci majú negatívne následky rádioaktivity akoby zakódované v DNA) sa premiérovi Šinzovi Abemu podarilo presvedčiť väčšinu členov MOV, že Tokio je dobrým miestom na olympijské hry 2020.

Zápasenie, ktorého olympijské tradície sú obrovské, ostalo po februárovom rozhodnutí exekutívy MOV súčasťou olympijského domu, ale v dôsledku zlej práce predchádzajúceho šéfstva medzinárodnej federácie zišlo až do jeho suterénu. Jeho nové vedenie však rýchlo uskutočnilo potrebné reformy a zápasenie sa opäť vrátilo do jedálne, pretože byť v programe olympijských hier znamená aj sedieť pri bohato prestretom stole.

Hlavnou témou 125. zasadnutia však bola nepochybne voľba prezidenta, pre hnutie veľmi dôležitá. „Odišiel kráľ, nech žije kráľ," môžeme s uspokojením konštatovať. Olympijské žezlo ostalo v Európe a prevzal ho človek, ktorého dobre poznáme a ktorý má – a veríme, že aj naďalej bude mať – k Slovenskému olympijskému výboru veľmi blízky, až priateľský vzťah: Thomas Bach.

Tam smerujeme a na to sa tešíme. Zimné olympijské hry v Soči 7. – 23. februára 2014 budú vrcholom štvorročia aj pre vancouverského bronzového biatlonistu Pavla Hurajta. FOTO JÁN SÚKUP

> **„DO SOČI IDEME S MOTTOM SME JEDEN TÍM! NAOZAJ NÍM SME?"**

Na prelome rokov sa nám hromadia domáce úlohy. Predovšetkým je potrebné zabezpečiť našu dôstojnú reprezentáciu na XXII. zimných olympijských hrách v Soči. Nomináciu schváli 46. valné zhromaždenie SOV šestnásteho januára. Delegácia bude veľkosťou primeraná, ale čo kvalita?

Nie je žiadnym tajomstvom, že na Slovensku sú zimné športy v defenzíve. Zatiaľ sa na tom nič nezmenilo. Viaceré olympijské disciplíny stagnujú, niektoré upadajú, podaktoré až miznú z našej športovej mapy. Súčasný systém financovania športu to len podčiarkuje. Realita je neúprosná a naše očakávania musia byť skromné. Kuzminová, možno Gereková, Procházková a niektorí ďalší jedinci sú tí, od ktorých môžeme očakávať slušný výsledok. Výsledný dojem bude veľmi závislý aj od hry hokejistov. Škoda, že sa tentoraz nepodarilo postúpiť aj ženskému tímu.

Do Soči odchádzame s optimistickým mottom Sme jeden tím! Naozaj ním sme? Bude ťažké ho naplniť, ak ani minitímy v biatlone, zjazdovom lyžovaní či v krasokorčuľovaní si vo vnútri nežičia a nespolupracujú. V slovenskom športe je to však, žiaľ, bežná realita a netýka sa len zimných športov.

V roku 2014 sa chceme zúčastniť aj na II. olympijských hrách mládeže v čínskom Nanjingu. Už teraz nás však trápi otázka: s kým tam pôjdeme? Niet pochýb, že nás takéto otázky budú trápiť aj v ďalších rokoch, pretože na Slovensku sme v športe stále ešte zakríknutou, nejednotnou a mlčiacou väčšinou.

Magazín Slovenského olympijského výboru a SOM, a.s.

Číslo 2/2013 vložené do denníka Pravda vychádza 21. decembra 2013. Samostatne nepredajné.
Vydané s finančnou podporou Olympijskej solidarity Európskych olympijských výborov.

Vydáva:	Slovenský olympijský výbor v spolupráci so Slovenskou olympijskou marketingovou, a.s.
Editor:	Marián Šimo
Layout a grafická úprava:	Artwell Creative / Zuzana Bučeková, Peter Buček
Titulná fotografia:	Kolekcia oblečenia slovenskej výpravy na ZOH 2014 / foto Ján Súkup
Tlač:	Komárňanské tlačiarne, s.r.o.
Uzávierka:	13. decembra 2013

Publikované články nemusia bezpodmienečne vyjadrovať stanoviská SOV.

SLOVENSKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR

SLOVENSKÁ OLYMPIJSKÁ MARKETINGOVÁ, a. s.

Svet mieri v zime do letoviska

Výprava samostatného Slovenska debutovala pod piatimi kruhmi pred dvadsiatimi rokmi. V nórskom Lillehammeri sa vtedy odohrali najkrajšie zimné olympijské hry v histórii. V ruskom Soči od 7. do 23. februára 2014 nás čakajú zase najatypickejšie.

Kto zažil Lillehammer, nikdy nezabudne. V krajine zasľúbenej lyžovaniu a korčuľovaniu pripravili nadšení diváci fantastickú atmosféru, ktorú dotvárala ozajstná zimná kulisa s hojnosťou snehu, štipľavých mrazov aj slnka. Trať mužskej bežeckej štafety lemovalo dvestotisíc divákov, z ktorých desatina nocovala v tridsaťstupňovom mraze vôkol nej, aby ráno mala najlepšie pozície. Nóri povzbudzovali všetkých bez výnimky. To bola skutočná zimná olympiáda!

V Soči bez tradície

V Soči sa črtá čosi úplne odlišné. Zimné hry sa prvý raz odohrajú v subtropickej oblasti.

Ich slogan znie: Horúce. Zimné. Tvoje.

Súťaže v halách sa uskutočnia v Olympijskom parku známeho letoviska na pobreží Čierneho mora, kde by malo byť príjemné počasie – asi ako u nás na jar. Na snehu a v ľadovom tobogane sa však bude súťažiť pod veľkými kopcami v regióne Červenej Poľany, zhruba 50 kilometrov od Soči. V zime tam býva často množstvo snehu. Bude to ešte väčší kontrast ako pred štyrmi rokmi v teplom prímorskom Vancouvri a v dve hodiny cesty vzdialenom horskom Whistleri.

Na ZOH 2014 budú až tri dediny, podobne ako v Turíne 2006. Všetky sú blízko športovísk, takže olympionici si budú užívať komfort krátkych prepravných časov, no ťažšie sa dostanú na väčšinu iných športov. Tri dediny znamenajú oslabenie olympijského ducha.

Hoci Rusko je celé desaťročia svetová veľmoc zimných športov, sočský región sa na mapu dejísk veľkých podujatí dostal až vďaka predolympijským testovacím súťažiam. Pridelenie ZOH zvyčajne korunuje dlhú tradíciu rozvoja zimných športov v oblasti, v sočskej však žiadna nebola. To je nepochybne mínus.

Keďže ľudia z regiónu k zimným športom nemajú vzťah, sú obavy, aby Hrám nechýbala patričná atmosféra, aj aby bol technický personál zabezpečujúci chod súťaží dostatočne kvalifikovaný. Bodaj by však iné obavy neboli...

Zimné drahšie ako letné

V programe figuruje 7 športov a rekordných 98 disciplín. Vlani na OH v Londýne bolo 26 športov a 302 disciplín. Napriek tomu najbližšie zimné olympijské hry budú oveľa drahšie než nepomerne rozsiahlejšie predchádzajúce letné. Celkovými nákladmi dokonca tromfnú aj doteraz najdrahšie OH 2008 v Pekingu! Ako je to možné?

V Soči museli všetky športoviská postaviť nové. Keby len športoviská. Aj takmer všetky kľúčové stavby celkovej infraštruktúry: tri olympijské dediny, mediálne a vysielacie centrá, oficiálne hotely, novinárske dediny, diaľnicu, ľahké metro z Adleru

„NA ÚPÄTÍ KAUKAZU JE VEĽMI PREMENLIVÉ POČASIE. JEDEN DEŇ PRŠÍ A NA DRUHÝ SILNO MRZNE.“

FOTO FLICKR@SOCHI2014

SOČSKÉ CIFRY

3 dediny budú mať na výber športovci (hlavnú v Soči, horské na Červenej Poľane a v komplexe Roza Chutor – v preklade Osada ruží) a tri sú aj maskoty ZOH 2014 (snežný leopard, biely medveď a zajačica)

4 odvetvia z pätnástich v programe ZOH nikdy nemali na štarte slovenského športovca (klasické rýchlokorčuľovanie, akrobatické lyžovanie, skeleton a curling) – v Soči by sme predpokladanou účasťou v akrobatickom lyžovaní jedno biele miesto mohli vymazať

11 bude vrátane sočských ZOH 2014 počet olympijských hier, dokopy letných aj zimných, na ktoré Slovensko vyslalo výpravu pod vlajkou samostatnej republiky

12 disciplín zažije premiéru v olympijskom programe, z nich až deväť lyžiarskych (o. i. skoky na lyžiach žien) – v Soči rozdajú 98 kompletov medailí, rekordný počet v 90-ročnej histórii ZOH

20 rokov uplynie vo februári 2014 od premiérového štartu slovenskej výpravy pod piatimi kruhmi na zimných olympijských hrách 1994 v nórskom Lillehammeri

22 je symbolické číslo olympijských hier organizovaných na ruskom území: letné v Moskve 1980 (vtedy ešte metropole ZSSR) boli Hrami XXII. olympiády a zimné v Soči 2014 budú XXII. zimnými olympijskými hrami

do Červenej Poľany, vysokorýchlostnú železničnú trať prepájajúcu Soči s metropolou Moskva, ako aj nový železničný terminál. Práve gigantická výstavba v mene hesla Hry nového Ruska zhltne väčšinu z celkových nákladov vo výške 51 miliárd dolárov.

Vysoké sú aj náklady na bezpečnostné opatrenia, pretože Soči leží neďaleko výbušného východokaukazského regiónu a olympiáda je v centre záujmu moslimských teroristov. Ruská vláda preto pre návštevníkov zaviedla doteraz nevídané opatrenie v podobe tzv. diváckych pasov aj s fotografiami (v podstate akreditácií...).

Môžu to byť Hry prekvapení

Spomínané skutočnosti naznačujú, že zimné olympijské hry v Soči budú atypické. Ďalšie špecifikum predstavuje sneh a počasie. Súťažiť na lyžiach v blízkosti mora je ošemetné a skúsenosti hlavne zo zimných olympiád v susedstve mora v Japonsku (Sapporo 1972 a Nagano 1998) učia, že sa môžeme dočkať prekvapení – najmä v lyžovaní a v biatlone.

„Na úpätí Kaukazu je veľmi premenlivé počasie. Jeden deň prší a na druhý silno mrzne. Pre servismenov bude ťažšie správne pripraviť lyže," povzdychla si na prahu olympijskej sezóny naša biatlonistka Anastasia Kuzminová. Vlani na sočskej generálke v pretekoch Svetového pohára stála aj na stupni víťaziek. „Na jar sme štartovali v tímovom šprinte a pol hodiny pred štartom sa oteplilo o štyri stupne. Súperi vymenili lyže, my sme nestihli," pridáva skúsenosť bežec Martin Bajčičák.

Sneh v blízkosti mora máva vzhľadom na slané a vlhké ovzdušie inú štruktúru než vo vnútrozemí. Ak ho v tejto zime napadne málo, organizátori budú musieť použiť aj veľké zásoby, ktoré uskladnili po predošlej zime. To by znamenalo miešanie rôznych snehov a na prípravu lyží rébus rovnajúci sa lotérii. V Soči to viac než kdekoľvek predtým môžu byť aj preteky servismanov.

Čo očakávať od našich?

Naša sočská výprava bude určite menšia ako vancouverská 2010 (hokejistky sa tentoraz nekvalifikovali) a zrejme aj ako turínska 2006. Odhady o počte športovcov kolíšu medzi 55 – 60.

V odhadoch jej úspešnosti sa výrazne líšia aj poprední olympijskí funkcionári. „Zapíšte si, že získame štyri až päť medailí," prekvapila novinárov na októbrovej tlačovke vedúca výpravy a šéfka slovenského lyžovania Janka Gantnerová. Zato prezident Slovenského olympijského výboru František Chmelár sa rovných sto dní pred otvorením ZOH vyjadril oveľa opatrnejšie: „Ak získame hoci aj jednu medailu, bude to zázrak."

Tak ako – čo môžeme čakať od našich olympionikov v Soči? Vo Vancouvri 2010 sa biatlonisti postarali o tri medaily: Kuzminová získala zlato a striebro, Hurajt bronz. Ba aj hokejisti už-už siahali na bronz. Keby teraz naplno zabrali všetky tromfy, mohlo by z toho vzísť zase niekoľko medailí. Ale málokedy veci idú ideálne.

Isté je, že očakávania popredných umiestení smerujú k biatlonu, zjazdovému lyžovaniu, behu na lyžiach a k ľadovému hokeju. V biatlone je výhoda, že Anastasia Kuzminová i Jana Gereková budú mať niekoľko šancí, nuž niektorú by mali premeniť. Mužská, ženská aj miešaná štafeta vlani tiež naznačili slušné ambície. Takže biatlon kladieme najvyššie. Ale, ako vraví Kuzminová, „medaila musí prekvapiť tak, ako to bolo vo Vancouvri".

V zjazdovom lyžovaní slalomárka Veronika Velez-Zuzulová minulú zimu excelovala, no opakované zranenie kolena ju o účasť v Soči obralo. Ak chce všestranný Adam Žampa pomýšľať v Soči na popredné umiestnenie, mal by sa v pretekoch Svetového pohára etablovať v prvej pätnástke. V behu na lyžiach by sa Martin Bajčičák na svojej piatej olympiáde rád rozlúčil parádnym maratónom a Alena Procházková bude chcieť potvrdiť príslušnosť k svetovej špičke v šprinte. Či sa im to podarí, ktovie...

Osobitná kapitola je hokej. Tím trénera Vladimíra Vůjteka síce na vlaňajších majstrovstvách sveta získal striebro, ale olympijský turnaj s účasťou najlepších Kanaďanov, Rusov, Švédov, Fínov, Čechov aj Američanov z NHL bude mať oveľa vyššiu kvalitu. Držme sa pekne pri zemi a nechajme sa radšej príjemne prekvapiť.

ĽUBOMÍR SOUČEK

Slovenskú výpravu v Soči povedie Janka Gantnerová, pred 30 rokmi piata najlepšia zjazdárka zimnej olympiády v Sarajeve

Verím v silu tímu

JANKA GANTNEROVÁ
(rodená Šoltýsová)

Narodená: 30. septembra 1959 v Kežmarku
ZOH: tri účasti – **1976** obrovský slalom 25. miesto, zjazd 33., slalom nedokončila, **1980** zjazd 10., obrovský slalom 21., **1984** zjazd 5., obrovský slalom nedokončila
Svetový pohár: víťazka v Altenmarkte 17. 12. 1980 (vôbec prvý triumf zjazdárky z východnej Európy), dovedna v 27 pretekoch SP v prvej desiatke
Ďalšie úspechy: 6-násobná čs. majsterka, juniorská majsterka Európy, víťazka Svetovej zimnej univerziády
Funkcionárska kariéra: prezidentka Slovenskej lyžiarskej asociácie (od 2009), členka výkonného výboru SOV (od 2008), zástupkyňa vedúceho výpravy na ZOH 2010 vo Vancouvri, vedúca slovenskej výpravy na ZOH 2014 v Soči

Zhodou okolností som bol v Soči v deň, keď v guatemalskej metropole členovia MOV volili dejisko XXII. zimných olympijských hier – 7. júla 2007. V čiernomorskom letovisku od rána chystali veľké oslavy. Podľa toho, čo nadšenci z kandidátskeho výboru mohli ukázať, sa mi ich optimizmus zdal nenáležitý alebo aspoň predčasný. Prekvapivo nebol. Víťazstvo Soči nečakala ani bývalá zjazdárka a trojnásobná olympionička Janka Gantnerová. V tom čase pochopiteľne netušila, že sa stane vedúcou slovenskej výpravy na ZOH 2014 v Soči.

„Správy hodnotiacej komisie MOV pred siedmimi rokmi nevyznievali pre Soči veľmi nádejne. Prezident Medzinárodnej lyžiarskej federácie Gian-Franco Kasper vravel, že pre Rusov bude ťažké vybudovať veľké moderné lyžiarske strediská. Červená Poľana nemala v tom čase takmer žiadnu infraštruktúru. Vraj ani kanalizáciu."

» Takže riziková voľba?

„Tak by som to nenazvala. Skôr prekvapivá, pretože z tria finálnych kandidátov bol Salzburg podstatne pripravenejší a Pjongčang sa uchádzal už po druhý raz so skvelým projektom. Za Rusko však hovorila bohatá tradícia v zimných športoch a nesporne aj ekonomická sila podporená garanciou Vladimíra Putina priamo na zasadnutí MOV. My v lyžiarskej federácii sme skôr rozoberali, čo prinesú obrovské investície a či areály budú využívané aj po Hrách."

» Jedno z kritérií, ktoré malo mať pri voľbe dejiska svoju váhu.

„Myslím si, že sa naplní. Rusi postavili krásne a dobre vybavené strediská, ktoré z lyžiarskeho trhu už nezmiznú. Tí najbohatší budú možno naďalej vyhľadávať atraktívne alpské centrá v St. Moritzi alebo v Garmisch-Partenkirchene, ale mnohí z takzvanej strednej vrstvy budú určite využívať Červenú Poľanu. Rusi majú lyžovanie radi a nepochybujem, že ich športoviská budú lákať aj zahraničných turistov."

» Domorodci však v rozhovoroch o prípravách ZOH dlho nehýrili nadšením...

„To je pravda. Musíme si uvedomiť, že domáci obyvatelia žili sedem rokov na obrovskom stavenisku. Hluk, prach, blato, špina, neustály ruch a neporiadok, to nikoho neteší. Na druhej strane pekný, no trochu zabudnutý región dostal novú infraštruktúru, nové hotely, športové a rehabilitačné strediská. Po olympijských hrách ich možno ešte rok bude obťažovať likvidácia bezpečnostných opatrení, ale všetky nové objekty im tam ostanú."

» Stihnú organizátori všetko pripraviť včas?

„Zhon sprevádza finiš pred každými Hrami. Nasadenie je obrovské."

» Vy ste niekedy zmeškali štart pretekov?

„Nespomínam si, že by sa mi niečo podobné stalo."

» Dôkaz vašej celoživotnej zodpovednosti?

„To si nedovolím o sebe tvrdiť. Aj keď v športovej kariére to hádam platilo. Bola som ctižiadostivá. Bojovný typ. Vždy som mala silný motív pripraviť sa na každý štart čo najlepšie – a samozrejme, prísť na každý včas."

» Na Jahorine ste pred takmer tridsiatimi rokmi však predsa len niečo zmeškali...

„Myslíte moju cestu na stupne víťazov? Tá sa skončila, žiaľ, tesne pod nimi..."

» V Sarajeve ste boli už na svojej tretej olympiáde. Najkrajšej?

„Asi áno, aj keď nám bolo najskôr ľúto, že sa v roku 1984 nekonala u nás v Tatrách, ako sa pôvodne uvažovalo. Sarajevské zimné olympijské hry boli prvé v takzvanom východnom bloku a viacerí západní športovci priznávali neistotu z toho, čo všetko ich v bývalej Juhoslávii čaká. Pre nás z Československa to však bola olympiáda skoro ako doma. Rečové bariéry minimálne, ľudia blízki našej mentalite a úspechov napokon viac, ako sa čakalo. Spomeniete si na naše oblečenie pri nástupe na slávnostnom otvorení? Ten sivý moderný kožuštek mám stále doma. Pôsobili sme esteticky, sebavedomo aj optimisticky."

» Nasledujúci deň však zomrel Jurij Andropov, generálny tajomník Komunistickej strany Sovietskeho zväzu, a v deň jeho pohrebu spustili v Sarajeve vlajky na pol žrde.

„To si nepamätám, mala som 24 rokov

a plnú hlavu iných vecí. Oveľa vážnejšie bolo pre mňa nepriaznivé počasie. Pôvodne mali byť najskôr rýchlostné disciplíny, kvôli vetru a sneženiu ich však neustále odsúvali. V tom čase platili ešte iné pravidlá a deň pred zjazdom musel byť oficiálny tréning. Nasledujúci deň sa však počasie pokazilo a to sa opakovalo takmer týždeň. Spôsobilo to aj výrazné zmeny kvality snehu a podmienok na trati."

» Napätie stúpalo?

„Samozrejme. Zjazd bola jediná disciplína, v ktorej som mala ambície. Jeho štart sa však odsúval ďalej a ďalej a keďže som už vedela, že to bude moja rozlúčková olympiáda, chcela som sa ešte pozrieť aj na iné športy. Napokon som bola rada, že som stihla aspoň svoju disciplínu."

» Piate miesto bolo super, no pri spomienkach sa často pridáva slovičko – ale.

„To ale – to sú štyri súperky predo mnou: Michela Figiniová, Maria Walliserová, Olga Charvátová a Ariane Ehratová. Tri Švajčiarky a jedna Moravanka. Medaila mi ušla a dosť ma to s odstupom času trápilo."

» Olga Charvátová mala viac šťastia?

„Olina mi vôbec neprekážala. Bola som rada, že sme ukázali, že na to máme. Lyžovanie je síce individuálny šport, ale vždy hovorím, že kolektív okolo je dôležitý v podpore celého tímu, v kolegialite aj v žičlivosti."

» Našli ste s odstupom času úsek, kde ste mohli byť rýchlejšia?

„Veľakrát som si svoju jazdu pozerala. Vyčítali mi posledný skok pred cieľom. Vraj som sa dostala do záklonu. No z môjho pohľadu to bolo zrýchlenie... Či som tam viac stratila alebo získala, to už nevyriešim. Na stupne víťazov mi chýbal v cieli približne meter. Mojou nevýhodou bol čerstvý sneh. Mala som lyže skôr na tvrdší. Nevyhováram sa, ale keby sa súťažilo na úvod programu, nestrácala by som pri testovaní lyží na svojich kästliach na Charvátovú sekundu na každej minúte. Prezradil mi to otec. V Sarajeve bol síce len ako turista, no vtedy bezpečnostné opatrenia neboli až také prísne a dostal sa na testy aj do kabíny k servismenom."

» Na prvých ZOH v Innsbrucku 1976 vás ako šestnásťročnú ako tréner viedol ešte otec Michal Šoltýs – ako si spomínate na olympijský debut?

„Vďaka nemu som vyrastala na horskej chate a od novembra do konca apríla som bola denne na lyžiach. V šestnástich je všetko akési ľahšie. Hry 1976 boli pre mňa predovšetkým festivalom osobností, ktoré som priam hltala. Keby som v poslednej vlásenke slalomu nedostala špicara a prišla do cieľa na 13. mieste, bol by to veľký úspech."

» V Lake Placid 1980 sa očakávania stupňovali. Najmä po druhom mieste na Svetovom pohári v Zell am See. Odolávali ste tlaku funkcionárov?

„Neprekážal mi. Naozaj. Mala som dobrú sezónu, sladkých dvadsať aj svoje túžby. Žiaľ, na olympiáde som bola z československých zjazdárok jediná. Chýbalo zázemie, možno aj trochu viac diplomacie. Bývali sme v budove, z ktorej sa neskôr stala väznica, a na kopec sme mali minimálne hodinu cesty. Takže ak som niekedy niečo zmeškala, tak v Lake Placid obhliadku trate – dokonca dvakrát. Pre firmu Kästle bolo dôležitejšie, aby výsledky dosiahli pretekárky z krajín s väčším záujmom o lyžovanie a so silnejším trhom než malo Československo. Dnes sa tomu ťažko verí, ale vtedy fungovala nálepka lyžiarky z východného bloku."

» Ani doma vás veľmi nehýčkali. Či áno?

„Veru nie. Vtedajší režim vnímal alpské lyžovanie ako »buržujný« a drahý šport. Na cestách vlakom sme neraz namiesto v ležadlových vozňoch spali v uličke na novinách a lyže sme vláčili ako príručnú batožinu. Výsledky sme dosahovali vďaka

Janka Gantnerová (na snímke) na trati zjazdu sarajevskej zimnej olympiády 1984, v ktorom skončila piata. Okrem nej dokázala konkurovať skvelým Švajčiarkam ešte bronzová Moravanka Olga Charvátová.
FOTO PETER POSPÍŠIL

podpore rodín a nebyť ich, nemohli by sme štartovať na pretekoch Svetového pohára. Aj tak sa občas stávalo, že som prišla do Prahy a tam mi funkcionári povedali: Joj, promiň, na soutěž nejedeš. To nás však nevedelo položiť."

» Napokon vás „položili" vlastné kolená...

„Pretekársku kariéru som skončila ako 26-ročná. Druhá najstaršia na medzinárodnej scéne. Dnes sa nad tým len usmievam. Najlepšie by bolo končiť na výslní. Možno keby som v Sarajeve dosiahla na medailu... Po olympiáde som však na Svetovom pohári v Kanade spadla a roztrhla som si väzy v kolene. Keďže som to už raz zažila, vedela som, že sa dám do poriadku aj aktívnou rehabilitáciou a potiahla som ešte jeden rok. Pri lúčení neboli žiadne slzy do vankúša. Po dvoch ťažkých zraneniach bol čas odísť. Jednoducho som uzatvorila jednu kapitolu a vyhodnotila ju pre svoj život veľmi pozitívne."

» Na svahu ste zodpovedali sama za seba. Na poste šéfky olympijskej výpravy to bude oveľa zložitejšie. Aj keď pred štyrmi rokmi vo Vancouvri ste si už ako zástupkyňa vedúceho výpravy kadečo odskúšali.

„Do Whistleru 2010 som išla so snahou vžiť sa znova do roly športovca. Vravela som si, že nemôžem byť takým funkcionárom, aký mi ako pretekárke v minulosti prekážal."

» A boli takí...?

„Takí sa vždy nájdu... Niekedy robia chyby aj nevedome, pretože neprežili vrcholné preteky ako športovci – chcú pomôcť, a pritom môžu ísť športovcom proti srsti. Pre mňa bol Whistler skvelou školou. Z organizačného pohľadu aj z hľadiska zodpovednosti za tímy, ktorým sme sa snažili vytvoriť čo najlepšie podmienky."

» Spomínane si na niečo, čo nevyšlo ideálne?

„Ani nie. SOV má profesionálnych pracovníkov, ktorí prenášajú svoje skúsenosti z olympiády na olympiádu a aj vďaka tomu všetko zvládnu. Asi by som však už nedopustila, aby sme medailistu vyžmýkali tak ako Kuzminovú po zisku druhej medaily. Oslavy aj záujem médií sú v poriadku, no nemali by celkom zablokovať čas na regeneráciu a relaxáciu pred ďalším štartom."

» Máte rešpekt z práce, ktorá vás čaká v Soči?

„Skôr pocit zodpovednosti. Jedno z nepísaných pravidiel SOV posúva na post šéfa výpravy po dvoch olympiádach novú tvár. Igor Nemeček bol vedúcim na dvoch ZOH, do Soči cestuje v inej pozícii za IIHF a voľba padla na mňa. Som za to vďačná. O to viac, že nikto neprotestoval. Mať dôveru je dobrý pocit. Spolieham sa na profesionálnych pracovníkov a pevne verím, že neurobíme chyby v procese prípravy, zabezpečenia čo najlepších podmienok a ani počas samotných Hier."

» Kladiete s blížiacim sa termínom na niečo mimoriadny dôraz?

„Každé takéto podujatie sprevádzajú zdravotné problémy. Spomeňte si na chorých hokejistov v Nagane alebo zdravotné problémy Procházkovej vo Vancouvri. Preto som požiadala šéflekára výpravy Braňa Deleja, aby najväčší dôraz kládol na zabezpečenie imunitných prostriedkov pre športovcov. Aby neochoreli. Bolo by to horšie než jednorazové zranenie, pretože ťažko sa bojuje proti vírusom, ktoré si so sebou prinesieme. Aj preto, aby sme eliminovali vonkajší kontakt s prípadnou nákazou, hlavná časť výpravy sa do Soči presunie leteckým špeciálom. Od športovcov a realizačných tímov vyžadujeme zodpovednosť. Nikto nesmie odcestovať chorý."

» Tlak verejnosti aj médií na úspechy bude rásť. Vy ste v prognózach optimistická. Možno až priveľmi. Naozaj je získanie troch až štyroch medailí reálne?

„Bolo by – nebyť obnovenia zranenia kolena slalomárky Veroniky Zuzulovej, s ktorou som v medailovej prognóze rátala. Je mi jej veľmi ľúto a budem držať palce, aby sa po operácii vrátila do svetovej špičky. Naopak, potešil ma Kuzminovej štart do sezóny. Biatlon sa u nás udomácnil a dnes už nestojí len na nej, prípadne Hurajtovi, ktorý si bronz vo Vancouvri vydrel. Verím, že tím okolo biatlonistov urobí všetko pre to, aby nadviazal na minulú olympiádu. Sila družstva môže priniesť úspech aj v štafetách."

» Budete vedieť chrániť výpravu aj v situácii, ak prípadne nebudú prvé dni na ZOH úspešné?

„Práve vtedy musí byť cítiť vnútornú silu a podporu celého tímu. Športovca nemôžete obviniť za neúspech. Každý chce dosiahnuť maximum. Aj ten, čo neuspeje. Pre mňa bol akýkoľvek neúspech motivujúci. Pevne verím, že športovci sú tak dobre pripravení psychicky, že ich prvý nezdar nepoloží. Okrem toho Slovensko budú v Soči reprezentovať aj tí, pre ktorých je už kvalifikovanie sa na ZOH úspechom. Pre popularitu ich športov u nás doma to treba brať pozitívne. Každá účasť nášho športovca na olympiáde je dôležitá bez ohľadu na výsledky."

» Zažili ste olympijskú atmosféru už ako športovkyňa, členka rozhodcovskej jury, ako mama staršej dcéry Jany, ktorá už štartovala na dvoch ZOH, a zažijete ju aj ako šéfka výpravy. Ktorá pozícia je najvďačnejšia?

„...a nechcete sa ma na to spýtať po olympiáde?"

STANO ŠČEPÁN

> **„PEVNE VERÍM, ŽE ŠPORTOVCI SÚ TAK DOBRE PRIPRAVENÍ PSYCHICKY, ŽE ICH PRVÝ NEZDAR NEPOLOŽÍ."**

Slovenská šéfka misie do Soči Janka Gantnerová. FOTO ĽUBOMÍR SOUČEK

Pozitívna energia pre šport

Pomáhame ľuďom využívať voľný čas aktívne

Podporujeme myšlienku olympionizmu na Slovensku a realizáciu Olympijských festivalov detí a mládeže Slovenska.
V programe Pozitívna energia pre šport sme v roku 2013 rozdelili 90 000 € na podporu 90 vybraných škôl v bratislavskom, trnavskom, nitrianskom a trenčianskom kraji.

SLOVENSKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR

SLOVENSKO Olympijský tím

ZSE je generálnym partnerom Slovenského olympijského výboru a Slovenského olympijského tímu na ZOH 2014 v Soči.

Overený dodávateľ elektriny a plynu
0850 111 555 | www.zse.sk

ZSE

Privítanie vancouverských medailistov 2010 Pavla Hurajta a Anastasie Kuzminovej v uliciach Banskej Bystrice.
FOTO TASR/JOZEF ĎURNÍK

Dve desaťročia *v znamení dvojkríža*

Mával vlajkou a ním mávali emócie. „Bolo to ohromujúce, ťažko porovnateľné s čímkoľvek iným – mal som dojem hosťa veľkej zimnej slávnosti," rozplýval sa Peter Šťastný, jediný hokejista medzi vlajkonosičmi na otvorení zimných olympijských hier 1994 a prvý našinec v tejto úlohe so slovenskou vlajkou s dvojkrížom.

V nórskom Lillehammeri sa pred dvoma desaťročiami na XVII. ZOH odohrala olympijská premiéra samostatného Slovenska. Ani nie pol roka po tom, čo jeho národný olympijský výbor prijali za riadneho člena svetovej rodiny piatich kruhov.

Čs. éra: 16 medailistov

Slováci sa však na zimných olympiádach presadzovali dávno predtým. Dvaja boli členmi československej výpravy už na IV. ZOH v Garmisch-Partenkirchene 1936. O dvanásť rokov v St. Moritzi 1948 sa prvý tešil z medaily – košický rodák Ladislav Troják prispel k striebru hokejového tímu, ktorý o zlato pri rovnosti bodov s víťaznou Kanadou prišiel len vinou celkového horšieho skóre.

V československej ére sa 16 športovcov zo Slovenska (12 hokejistov, traja krasokorčuliari a jedna lyžiarka) honosilo zimnou medailou. Zlatou však iba bratislavský krasokorčuliar Ondrej Nepela, ktorý triumfoval v Sappore 1972. Najčastejší medailista bol Bratislavčan Vladimír Dzurilla – člen strieborného mužstva na ZOH 1968 a bronzových na ZOH 1964 a 1972. Už zosnulý hokejový brankársky velikán získal dodnes ako jediný Slovák až tri zimné olympijské kovy. Viac ako jednu medailu (striebro aj bronz) si

Biatlonová štafeta, piata v Salt Lake City 2002: zľava Anna Murínová, Marcela Pavkovčeková, tréner Juraj Sanitra, Soňa Mihoková a Martina Schwarzbacherová-Jašicová. FOTO PETER POSPÍŠIL

SLOVENSKÍ MEDAILISTI ZOH

St. Moritz 1948: LADISLAV TROJÁK, ľadový hokej – striebro
Squaw Valley 1960: KAROL DIVÍN, krasokorčuľovanie – striebro
Innsbruck 1964: VLADIMÍR DZURILLA, JOZEF GOLONKA, FRANTIŠEK GREGOR, ľadový hokej – bronz
Grenoble 1968: VLADIMÍR DZURILLA, JOZEF GOLONKA, ľadový hokej – striebro
Sapporo 1972: ONDREJ NEPELA, krasokorčuľovanie – zlato, VLADIMÍR DZURILLA, RUDOLF TAJCNÁR, ľadový hokej – bronz
Sarajevo 1984: IGOR LIBA, VINCENT LUKÁČ, DUŠAN PAŠEK, DÁRIUS RUSNÁK, ľadový hokej – striebro, GABRIELA SVOBODOVÁ-SEKAJOVÁ, beh na lyžiach – striebro v štafete 4 x 5 km, JOZEF SABOVČÍK, krasokorčuľovanie – bronz
Albertville 1992: IGOR LIBA, ROBERT ŠVEHLA, PETER VESELOVSKÝ, JAROMÍR DRAGAN, ľadový hokej – bronz
Turín 2006: RADOSLAV ŽIDEK, snoubording – striebro v snoubordkrose
Vancouver 2010: ANASTASIA KUZMINOVÁ, biatlon – zlato na 7,5 km, striebro v stíhacích pretekoch na 10 km, PAVOL HURAJT, biatlon – bronz na 15 km s hromadným štartom

v čs. ére vybojovali ešte dvaja hokejoví útočníci: Bratislavčan Jozef Golonka a prešovský rodák Igor Liba.

Emotívny slovenský debut

Samostatné Slovensko zažilo v Lillehammeri emotívnu premiéru najmä vďaka hokejistom. Pritom účasť si vybojovali až víťazstvom v sheffieldskej kvalifikácii v auguste 1993, lebo nástupníctvo po ČSFR získalo Česko. Slováci museli začať svoju púť úplne zo „suterénu". Na olympiáde však vyhrali skupinu a vo štvrťfinále s Rusmi nešťastne prehrali 2:3 gólom v predĺžení päť minút pred polnocou...

„Nikdy v živote som sa necítil tak mizerne, ako v tej chvíli. Zastavil sa mi svet," vyjavil obrovské sklamanie tréner Július Šupler. V jeho tíme, ktorý skončil šiesty, exceloval kapitán Peter Šťastný, ale aj Oto Haščák a dvaja turnajoví „naj": najproduktívnejší hráč Žigmund Pálffy a najlepší strelec Miroslav Šatan.

Dlhé čakanie na prvý kov

Historicky prvé z dvoch našich šiestych miest v Lillehammeri získala na 15 km biatlonistka Martina Jašicová. Zimné hry v japonskom Nagane 1998 aj v americkom Salt Lake City 2002 boli pre Slovensko dosť podobné. O vrcholy sa postarali biatlonistky: ich štafeta na 4 x 7,5 km bola v Nagane štvrtá a v Salt Lake City piata. V Nagane siahali Slovenky na medailu aj v pretekoch na 7,5 km – Soňa Mihoková skončila štvrtá (10 sekúnd od bronzu), Martina Schwarzbacherová-Jašicová siedma a Anna Murínová deviata.

Slovenský hokej sa na oboch ZOH stal obeťou nespravodlivého hracieho modelu. Do hlavného turnaja priamo postúpilo šesť najlepších mužstiev svetového rebríčka, ďalšie museli hrať priamo v dejiskách ZOH predturnaj. Zámorskú NHL však prerušili až na hlavný turnaj. Slováci, ktorí mali z tímov v predturnaji suverénne najviac hráčov v NHL, mohli využiť len zlomok z nich a ani v jednom prípade sa im nepodarilo postúpiť.

Sánkarka Mária Jasenčáková si pripísala v Nagane rekordnú, piatu olympijskú účasť. Marián Vanderka, ktorý v Sydney 2000 bežal ako atlét, v Salt Lake City absolvoval aj zimný štart – v boboch.

Hokejoví lillehammerskí bohatieri – Oto Haščák, kapitán Peter Šťastný a tréner Július Šupler.
FOTO JÁN SÚKUP

Medaila po 12 rokoch

Dlhé slovenské čakanie na zimnú medailu ukončil v Turíne 2006 snoubordista Radoslav Židek. Vo finále novej olympijskej disciplíny – snoubordkrosu – ho v Bardonecchii zdolal len Američan Wescott. Pritom Rado dlho viedol. „Seth striehol na moju chybu. Keď som ju v jednej zákrute spravil, hneď sa tam strčil," komentoval Židek jazdu, ktorá mu vyniesla senzačné striebro.

Potešilo aj piate miesto biatlonistu Mareka Matiaška, ktorý po tretej streľbe na 20 km trati dokonca viedol. Hokejové mužstvo tentoraz mohlo využiť všetky esá z NHL a hneď to bola iná káva. Slováci v skupine vyhrali všetkých päť zápasov (zdolali Rusov, Američanov i neskorších šampiónov Švédov). Vo štvrťfinále však po slabom výkone prehrali s Čechmi 1:3 a museli sa baliť...

Nezabudnuteľný Vancouver

Najradostnejšie pre nás boli predchádzajúce ZOH v kanadskom Vancouvri. Biatlonistka Anastasia Kuzminová hneď v úvodný deň triumfovala na 7,5 km

SLOVENSKÉ VÝPRAVY NA ZOH

LILLEHAMMER 1994
42 športovcov (34 mužov, 8 žien), vedúci výpravy: Anton Ihring, sľub: Peter Šťastný (hokej) a Martina Jašicová (biatlon), vlajkonosič na otvorení: Peter Šťastný

NAGANO 1998
39 športovcov (31 + 8), ďalších osem nesúťažilo, vedúci: Anton Ihring, sľub: Zdeno Cíger (hokej) a Soňa Mihoková (biatlon), vlajkonosič: Ivan Bátory (beh na lyžiach)

SALT LAKE CITY 2002
49 športovcov (37 + 12), ďalší dvaja nesúťažili, vedúci: Július Dubovský, sľub: Ivan Bátory a Soňa Mihoková, vlajkonosič: Robert Petrovický (hokej)

TURÍN 2006
58 športovcov (46 + 12), ďalší jeden nesúťažil, vedúci: Igor Nemeček, sľub: Martina Halinárová-Jašicová, vlajkonosič: Walter Marx ml. (sánkovanie)

VANCOUVER 2010
72 športovcov (40 + 32), ďalší jeden nesúťažil, vedúci: Igor Nemeček, sľub: Milan Jagnešák (boby) a Zuzana Moravčíková (hokej), vlajkonosič: Žigmund Pálffy (hokej)

Strieborná radosť snoubordistu Rada Žideka v Turíne 2006.
FOTO JÁN SÚKUP

a o dva dni v stíhacích pretekoch na 10 km premenila vedúcu vstupnú pozíciu na konečnú striebornú! Z ruskej rodáčky sa razom stala naša najúspešnejšia zimná olympionička v histórii, ktorá so zlatom na hrudi oduševnene spievala slovenskú hymnu. „Mám neuveriteľné pocity," vyznala sa po triumfe. Nečakane dobre jej sekundoval biatlonista Pavol Hurajt, ktorý po siedmom mieste na 10 km a piatom na 20 km získal na 12,5 km s hromadným štartom bronz.

Skvele si počínali aj hokejisti, ktorí v základnej skupine zdolali Rusov a vo štvrťfinále aj obhajcov zlata Švédov. V semifinále s domácou Kanadou prehrali v dramatickej koncovke 2:3, ale v zápase o bronz proti Fínsku mali na dosah medailu. Nepochopiteľný výpadok však znamenal zvrat z 3:1 na 3:5 a konečné 4. miesto. „Medaily sme už cítili na svojich krkoch," priznal tréner Ján Filc. Pavol Demitra sa stal najproduktívnejším hráčom turnaja a vybrali ho ako jediného Európana aj do all stars tímu.

Medzi slovenských historických rekordérov sa vďaka piatej olympijskej účasti zaradili biatlonistka Martina Halinárová a bežec na lyžiach Ivan Bátory. K letno-zimným „obojživelníkom" pribudli dvaja členovia posádky štvorbobov – Marcel Lopuchovský súťažil v Sydney 2000 v atletike a Martin Tešovič bol od Atlanty 1996 po Londýn 2012 dokonca na štyroch olympiádach ako vzpierač.

ĽUBOMÍR SOUČEK

MATADORI ZOH

PÄŤ ÚČASTÍ:
MÁRIA JASENČÁKOVÁ (sánkovanie) 1980/84/92/94/98
IVAN BÁTORY (beh na lyžiach) 1994/98/2002/06/10
MARTINA HALINÁROVÁ-SCHWARZBACHEROVÁ-JAŠICOVÁ (biatlon) 1994/98/2002/06/10

ŠTYRI ÚČASTI:
ALŽBETA HAVRANČÍKOVÁ (beh na lyžiach) 1988/92/94/98
SOŇA MIHOKOVÁ (biatlon) 1994/98/2002/06
MIROSLAV ŠATAN (ľadový hokej) 1994/2002/06/10
ĽUBOMÍR VIŠŇOVSKÝ (ľadový hokej) 1998/2002/06/10
MARTIN BAJČIČÁK (beh na lyžiach) 1998/2002/06/10

Momentka z Vancouvru 2010 zvečnená aj na poštovej známke – nezabudnuteľný Pavol Demitra prekonáva ruského brankára Bryzgalova.
FOTO JÁN SÚKUP

Tretinky sú sexi. Aplus

Získaj do konca roka Mercedes-Benz triedy A za tretinu jeho ceny.

Kúpa mercedesu na tretiny **bez navýšenia** je jednoduchá.
Zaplatíš len jednu tretinu a môžeš hneď jazdiť. Ďalšiu splátku v rovnakej výške zaplatíš až po roku a poslednú až o dva roky. A to celé bez úroku.
Viac informácií získaš u svojho predajcu alebo na **www.tvojmercedes.sk**

+ výhodné financovanie bez navýšenia od Mercedes-Benz Financial Services Slovakia
+ havarijné a povinné poistenie na 3 roky od Allianz – SP v cene
+ 6-ročný servis do 160 000 km v cene vozidla
+ ďalšie exkluzívne Mercedes-Benz benefity

za 7 760 €
pri financovaní na tretinky

Ceny sú uvedené vrátane DPH. Zvýhodnenie platí pre vozidlá dodané do 31. 12. 2013.
Kombinovaná spotreba paliva 3,6 – 7,1 l/100 km; emisie CO. 92 – 165 g/km.

Značka Daimler AG

SLOVENSKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR

SLOVENSKO Olympijský tím Soči 2014

Mercedes-Benz generálny partner Slovenského olympijského výboru.

Mercedes-Benz
The best or nothing.

Čičmiansky vzor, motív srdca a bielo-čierna kombinácia dominujú oblečeniu našej výpravy na XXII. zimné olympijské hry

Takto pôjdeme DO SOČI

V Olympijskom parku priamo pri Čiernom mori bude vo februári zrejme príjemne, vo vysokých horách v neďalekej Červenej Poľane zase môže byť chladno a sychravo. Oblečenie našej výpravy na zimné olympijské hry 2014 v Soči musí byť skombinované tak, aby všetkým umožnilo cítiť sa v rôznorodých klimatických podmienkach príjemne.

Verejnosť mala možnosť zoznámiť sa s oblečením našej výpravy do Soči prostredníctvom módnej šou na ľade, ktorú Slovenský olympijský výbor usporiadal 8. novembra netradične na klzisku bratislavského Avion Shopping Parku.

Z fotografií z predvádzania na ľade je zrejmé, že na oblečení dominujú čičmianska vzorka, motív srdca a bielo-čierna kombinácia. Ornamenty z čičmianskych dreveníc, ktoré SOV s úspechom a s veľmi priaznivým ohlasom v slovenskej spoločnosti využil už na letných olympijských hrách 2012 v Londýne, zdobia aj svetre, v ktorých naša výprava 30. januára zloží slávnostný sľub do rúk prezidenta republiky.

V čičmianskom vzore je na bielom dámskom i béžovom pánskom svetri, ako aj na čiernych vestách zvýraznené srdce. „Srdce nás spája – sme jeden tím," vysvetľuje Daniel Líška, predseda predstavenstva akciovej spoločnosti Slovenská olympijská marketingová.

„Chceli sme pokračovať v ľudovej tradícii a v motíve z nášho kultúrneho dedičstva. Čičmiansky vzor je tvarovateľný a rôznorodý motív na grafické stvárnenie a použitie. Dá sa s ním krásne pracovať vo viacerých variantoch. Vynikne ako celok aj jednotlivo," poznamenal na tému najcharakteristickejšieho identifikačného znaku našich olympionikov v Soči pri pohľade z diaľky slovenský olympijský šéf František Chmelár.

Čičmiansky vzor skrášľuje aj všetky odevné doplnky od popradskej firmy Sport Cool – čiapky, šály, čelenky, rukavice i nákrčníky. Tie vhodne dopĺňajú vrchné oblečenie značky McKinley od spoločnosti Intersport, hlavného partnera Slovenského olympijského výboru a tiež hlavného partnera Slovenského olympijského tímu Soči 2014. Vonkajšie oblečenie tvoria okrem bielo-čiernych pánskych aj dámskych búnd i čierne, resp. biele otepľovačky a roláky,

SLOVENSKO
Olympijský tím
Soči 2014

FOTO JÁN SÚKUP, JAKUB SÚKUP a TASR / MICHAL SVITOK

i biela, resp. modrá softshellová bunda a tričká s dlhým rukávom.

Spoločenská obuv pre výpravu je z produkcie spoločnosti Gabor, dodávateľa sočského tímu. Súčasťou výbavy sú aj doplnky ako tašky, plecniaky či tepláky. Kolekciu slovenského olympijského tímu Soči 2014 kompletizujú ďalšie doplnky od dodávateľov SOT, ako sú napríklad slnečné okuliare Bollé od spoločnosti Regina Import Levice či produkty Daylong od spoločnosti Spirig Easter.

„Celá výprava bude mať jednotné oblečenie, ale jednotlivé časti bude možné rôzne kombinovať. Sortiment je vybraný tak, aby si každý mohol vybrať vhodné oblečenie podľa príslušných klimatických podmienok, ktoré sa pri mori a v horách môžu výrazne odlišovať," hovorí vedúca slovenskej výpravy na ZOH v Soči Janka Gantnerová. **(sou)**

TROJKY budú tridsiatničky

Anastasia Kuzminová. FOTO TASR / AP

Biatlon má s behmi na lyžiach nad Soči spoločný komplex s názvom Laura. Anastasia Kuzminová, Jana Gereková a Alena Procházková zasa zhodný rok narodenia

Najväčšie slovenské tromfy v individuálnych športoch na ZOH v Soči by na základe dlhodobých i prvých tohtosezónnych výsledkov mali byť tri dámy: biatlonistky Anastasia Kuzminová, Jana Gereková a bežkyňa Alena Procházková. Okrem toho, že všetky súťažia na lyžiach, majú ešte niečo spoločné – v budúcom roku oslávia tridsiatku. Štvrtou do partie mohla byť Veronika Velez-Zuzulová (tridsať bude mať 15. júla), ale skvelú zjazdárku pripravilo o účasť zranenie kolena.

Trojica už má cenné olympijské skúsenosti. Procházková a Gereková debutovali v Turíne 2006. Kuzminová síce štartovala len vo Vancouvri 2010, ale zato má najcennejšiu zbierku – olympijské zlato i striebro. Všetky by na ZOH 2014 za optimálnych okolností mohli korunovať svoju kariéru.

V Kuzminovej medailách sa leskne silný príbeh

Zmenila občianstvo. Ozdobila Slovensko dvoma olympijskými medailami a nezmazateľne vošla do jeho histórie ako prvá zimná šampiónka éry samostatnosti.

K čomu prirovnať blčiacu ambíciu biatlonistky patriť do svetovej špičky, pre ktorej naplnenie sa rozhodne žiť v novej krajine a reprezentovať ju? Možno k hĺbke materinskej lásky. Anastasia Kuzminová, rodáčka zo sibírskej Ťumene, vie svoje o jednom i druhom. O premene Rusky na Slovenku však rozpráva nerada. Citlivú tému si stráži vo svojej trinástej komnate.

„Ak by som sa neodhodlala k tomuto neľahkému kroku, nestala by som sa olympijskou víťazkou," uviedla v rozhovore pre ruský portálsports.ru v marci 2010, mesiac po triumfe vo Vancouvri.

Keď si na Silvestra 2009 po nevinnom páde cestou z tréningu zlomila dve záprstné kostičky na ľavej ruke, v prvom momente sa s premiérou pod piatimi kruhmi slzavo lúčila. Do jej prvého olympijského štartu ostávalo 44 dní...

Dnes sa pri spomienke na tie šokujúco-dramatické chvíle milo usmieva: „Potvrdilo sa, že všetko zlé je na niečo dobré. Rozhodnutie ihneď podstúpiť operáciu sa ukázalo správne. Ocitla som sa v takom zvláštnom režime: aj som oddychovala, aj usilovne trénovala. Ruku som zaťažovať nemohla, o to viac dostali zabrať v bežeckej stope nohy. Pomohlo im to, zosilneli. Nepociťovala som nijaký tlak z veľkého očakávania verejnosti ani médií. Nemá nijakú medailovú šancu, začula som na svoju adresu."

V takej pozícii sa nepoddajná sibírska nátura cítila vo svojom živle. Odpočinutá. Správne nabudená. Neskutočne motivovaná všetkým ukázať, že ju nehodno odpisovať.

„Sama som nevedela odhadnúť, čo môžem od seba čakať. A prekvapila som všetkých, aj seba," vraví. Šampanské na jej počesť otvárali susedia i svokrovci, ktorí v byte na banskobystrickom sídlisku Sásová varovali dvaapolročného vnúčika, ktorý začínal hovoriť po slovensky. Pripíjali si aj manželia Šipulinovci, Kuzminovej rodičia v Ťumeni. Obaja bývalí športovci najlepšie vedeli, čo všetko musela ich dcéra podstúpiť, kým ju dekorovali olympijským zlatom a striebrom. Rodinnú kolekciu skompletizoval bronzom mladší syn Anton.

Pri deťoch človek vidí, ako rýchlo čas uteká. Jelko je už prvák, domov nosí v žiackej knižke farebné smajlíky.

„Rád moderuje širšie rodinné stretnutia. Obratne prekladá z ruštiny do slovenčiny a naopak. Vie, komu a v akom jazyku sa má prihovoriť, reaguje rýchlo," prezradí Nasťa. Tak ju volali doma a tak ju oslovujú aj tam, kde má domov teraz. Prizná, že po príchode do Banskej Bystrice sa obávala, či Anastasia je Nasťa aj na Slovensku. Rýchlo zistila, že áno a teší ju, že pre mnohých je – Nastenka.

V časovom oblúku medzi Vancouvrom a Soči získala bronz v šprinte na svetovom šampionáte 2011 v ruskom Chanty-Mansijsku, viac ráz stála na stupňoch v pretekoch Svetového pohára, trikrát na najvyššom. V minulej sezóne na predolympijskej previerke v Soči po šprinte na striebornom. V disciplíne, v ktorej bude obhajovať zlato.

„Trate sú náročné na techniku i kondíciu. Rada by som opäť príjemne prekvapila a potešila ľudí. Buď to vyjde, alebo nie, no pre úspech urobím všetko," povie odhodlane. Uvedomuje si, že patrí k favoritkám.

„Dúfam, že tentoraz sa nezraním, raz stačilo. Nedbala by som však zopakovať umiestenia, ktoré prišli v prvých štartoch po operácii."

Gereková: Čakám na deň, keď mi všetko vyjde

Hlavu i dušu si najlepšie vyčistí v hore. Dôverne pozná jej vône, zvuky, znamenia i nástrahy. S puškou na ramene, odpojená od virvaru informačných technológií, na posede plnými dúškami vníma majestát lesa. A keď sa prvé lúče prederú cez košaté náruče štíhlych ihličnanov, pokochá sa podmanivou hrou farieb zobúdzajúceho sa rána v čarovnej liptovskej prírode.

„Najväčšou odmenou je tokanie hluchára. Na taký zážitok si však musíte privstať a vedieť, kam ísť," povie znalecky biatlonistka Jana Gereková. Takýto balzam na dušu si vychutnáva najmä v lete, keď má po sezóne. Symbolicky prešla všetkým, čím

KTO NAHRADÍ ESÁ?

Biatlonistka Jana Gereková priznáva, že do olympiády 2018 v Pjongčangu asi nevydrží, zjazdárka Veronika Velez-Zuzulová sa zmierila s tým, že prišla o svoju poslednú olympijskú šancu. Tridsiatku má akrobatická lyžiarka Natália Šlepecká, budúci rok ju oslávia aj Anastasia Kuzminová a Alena Procházková. Dámy na snehu, ktoré konkurujú svetovej špičke, sú v zrelom športovom veku. Kto ich časom nahradí?

Najviac optimizmu ponúka pohľad na zjazdovky. V minulej sezóne bodovali v seriáli Svetového pohára okrem Velez-Zuzulovej aj Adam Žampa, Petra Vlhová, Barbara Kantorová a Jana Gantnerová. Vlhová má ešte len osemnásť a vyhrala slalom na zimných olympijských hrách mládeže v Innsbrucku 2012. V slalome Svetového pohára v Semmeringu pred rokom atakovala elitnú desiatku. Rodinné zázemie stojí aj v pozadí úspechov Adama Žampu. Dvadsaťtriročný Tatranec po viac než dvoch desaťročiach nadviazal na výsledky Petra Jurka a vo Svetovom pohári už dokázal preniknúť aj do elitnej desiatky. A čochvíľa by mu mohol šliapať na päty mladší brat, osemnásťročný Andreas.

Celkom odlišná je situácia v bežeckej stope. Procházková pôsobí medzi ženami ako osamotený úkaz a nasledovníkov zatiaľ nemá ani dvojica Ivan Bátory (skončil v roku 2011) a Martin Bajčičák (chystá sa už na piatu olympiádu). ,,Verím, že Alena ešte pár rokov vydrží, lebo po jej odchode zostane dosť dlho prázdne miesto. Myslím, že na takú úroveň ako ona, sa nedostane najbližších desať rokov nik. Je to aj preto, že málokto je ochotný pre úspech toľko obetovať. To znamená zháňať sponzorov, investovať vlastné peniaze, lebo štátna podpora na rozvoj talentov v súčasnosti nestačí," tvrdí Procházkovej tréner Ján Valuška.

Túzom budúcnosti by mohla byť snoubordistka Klaudia Medlová. Dvadsaťročná Liptáčka čerpá na širokej doske z gymnastických základov. V disciplíne slopestyle skončila na MS pred dvoma rokmi ôsma. V biatlone je nádejou 21-ročná Paulína Fialková – už dostala príležitosť aj v pretekoch Svetového pohára. Konkurenciu má aj doma, je vzorom pre o dva roky mladšiu sestru Ivonu.

Alena Procházková
FOTO TASR

prešiel biatlon, kým sa za desiatky rokov vycizeloval do súčasnej podoby. Starý otec bol poľovník, otec takisto, a keďže do začiatku školopovinnosti vyrastala v horárni, čoskoro skúšala strieľať zo vzduchovky. (Na uvoľnenie: keď si spojíte prvú slabiku jej mena a priezviska, má tiež poľovnícky nádych). Ráčila sa aj s lyžami – od zjazdových prešla k bežkám – a tak netrvalo dlho a zopla ich so streleckou záľubou. Talentovaná pretekárka upaľovala v bežeckej stope s flintou na pleci a definitívne sa upísala biatlonu.

Sezónu po sezóne napredovala, postupne sa predrala do širšej špičky a začala bodovať vo Svetovom pohári.

„Prvý raz som v najsilnejšej konkurencii zvládla čistú streľbu v šprinte v Anterselve 2007 – skončila som tridsiata," spomína. Vo Svetovom pohári je jej najlepším individuálnym výsledkom šieste miesto. Obsadila ho dvakrát v minulom ročníku Svetového pohára, doteraz jej najúspešnejšom – vo švédskom Östersunde a nemeckom Ruhpoldingu. Vždy v šprinte. „Málinko viac si cením ruhpoldinské. Aj preto, že som trafila všetkých desať terčíkov. V Östersunde som jeden minula," podotkla. Takisto ju povzbudilo, že párkrát už zdolala hviezdnu Kuzminovú. „Ťaháme sa navzájom," zdôraznil.

K úplnej spokojnosti jej chýbalo len pódiové umiestenie. „Verím, že raz sa na stupne víťazov dostanem. Čakám na deň, keď mi všetko vyjde. V tohtoročnej príprave sme všetko podriadili úspechu na olympiáde," prízvukuje rodáčka z Liptovského Mikuláša.

V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi jej predsezónne tréningové porcie vyzerali trochu inak. Absolvovala ich samostatne s osobným trénerom Milanom Gašperčíkom. Podstatne viac dní dostávala do tela vo vyššej nadmorskej výške, lebo sočský areál Laura, biatlonovo-bežecký komplex, je 1400 metrov nad morom.

„Nemám rada vysoko položené strediská, ale kto chce v Soči uspieť, musí sa s tým vyrovnať. Tomu sme podriadili výber dejísk sústredení vo Švajčiarsku, Taliansku a v Rakúsku. Nech si organizmus privykne," podotkne. Malú výhodu má v tom, že o starosti i radosti sa môže po pretekoch podeliť so servismanom Lukášom Daubnerom, jej partnerom.

Príjemná spoločníčka o poľovníckych zážitkoch a trofejách rozpráva pútavo, od budúceho roka sa stane členkou poľovníckeho združenia Svätojánska dolina. Na medailový úlovok z biatlonu však stále čaká. Možno ten skvelý deň, v ktorom všetko do seba zapadne, príde v Soči. „Ani neviete, ako veľmi si to želám," vraví vyštudovaná pedagogička. „Snažím sa pre to urobiť všetko, lebo ma čaká moja posledná olympiáda."

> **„VERÍM, ŽE RAZ SA NA STUPNE VÍŤAZOV DOSTANEM. ČAKÁM NA DEŇ, KEĎ MI VŠETKO VYJDE. ANI NEVIETE, AKO VEĽMI SI TO ŽELÁM."**

Keď je Procházková zdravá, preháňa aj hviezdy

Na prvý pohľad pôsobí nesmelo až utiahnuto, ale v bielej stope sa mení na odvážneho predátora. Človek sa až čuduje, kde sa v nej berie toľko energie.

Jana Gereková FOTO TASR

Bežkyňa Alena Procházková v závere minulej zimy opäť potvrdila, že s ňou špička musí počítať. Na majstrovstvách sveta vo Val di Fiemme skončila v obľúbenom šprinte ôsma a o dva týždne finišovala vo Svetovom pohári v Lahti tretia. Bez šance na dobré umiestenie nemusí byť Banskobystričanka ani v Soči.

O ambíciách na vrcholnom podujatí však Procházková radšej nehovorí. V minulosti sa jej plány niekoľkokrát rozplynuli v lekárskej ordinácii. Ani na olympiáde vo Vancouvri sa jej nevyhli zdravotné problémy. „Pravdepodobne som ochorela v lietadle. Som citlivá na prenikavé vône alebo aj dym z cigariet. A v Kanade mi podráždil sliznicu silný parfum, ktorý pred pristávaním použila jedna pani."

V roku 2009 na predolympijskej ouvertúre vo Whistleri triumfovala v pretekoch Svetového pohára a dosiahla životný úspech. Olympiádu však oplakala. V šprinte klasickou technikou nepostúpila medzi tucet najlepších. Vo svojom štvrťfinále obsadila až štvrté miesto. Za suverénnou Poľkou Kowalczykovou o druhú postupovú priečku bojovala Procházková s Fínkou Kuitunenovou a Švédkou Ingemarsdotterovou. V napínavom finiši sa dotiahla na súperky a vedno s nimi sa vrútila do cieľa. O poradí rozhodla cieľová fotografia – a tá Slovenku ďalej nepustila.

V Soči sa bude šprintovať voľnou technikou a Procházková má radšej klasiku. „Snažím sa napredovať aj v skejte, kvôli olympiáde sme sa na tento štýl viac zamerali," pripomína. Olympijské trate si vyskúšala v minulej sezóne, v pretekoch Svetového pohára obsadila v šprinte 24. miesto. „Už nadmorská výška ich robí náročnými. Polovica trasy sa jazdí dolu kopcom s potvorskými zákrutami a potom si to musíme vyšliapať," tvrdí.

Pôvodne z nej mala byť cyklistka. Po tatovi. „Na majstrovstvách Slovenska skončila v časovke do vrchu tesne za medailovými pozíciami," prezradil o dcére Benedikt Procházka. V prvých detských pretekoch v lyžovaní dobehla predposledná. Posmievali sa jej, že je pomalá. Neskôr ju pribrzdil odvápnený prst na nohe. Lekár dokonca tvrdil, že s lyžovaním je koniec. A dnes? Preháňa sa na lyžiach ako víchor.

Na základnej škole sa jej ujal tréner Ján Valuška. Odvtedy tvoria nerozlučnú dvojicu. Valuška je lyžiarsky fanatik. Okrem trénerskej plní už roky aj funkcie servismana, šoféra i manažéra. Jeho zverenka mu dlhé roky vykala. Potykali si, až keď úspešne zavŕšila štúdium na Univerzite Mateja Bela.

„Nedá sa povedať, že Alene sočské trate úplne sedia, ale nemala by mať problém ich zvládnuť. Viac sa obávam nedostatočného technického zabezpečenia. Na olympiáde by mala mať k dispozícii jedného trénera a jedného servismana. Myslím, že to výrazne znižuje jej šance na prenikavý výsledok v takých náročných podmienkach, aké budú nad Soči," poznamenal tréner.

PAVOL KOMÁR, BORIS VANYA

ZĽAVA AŽ 144 €!

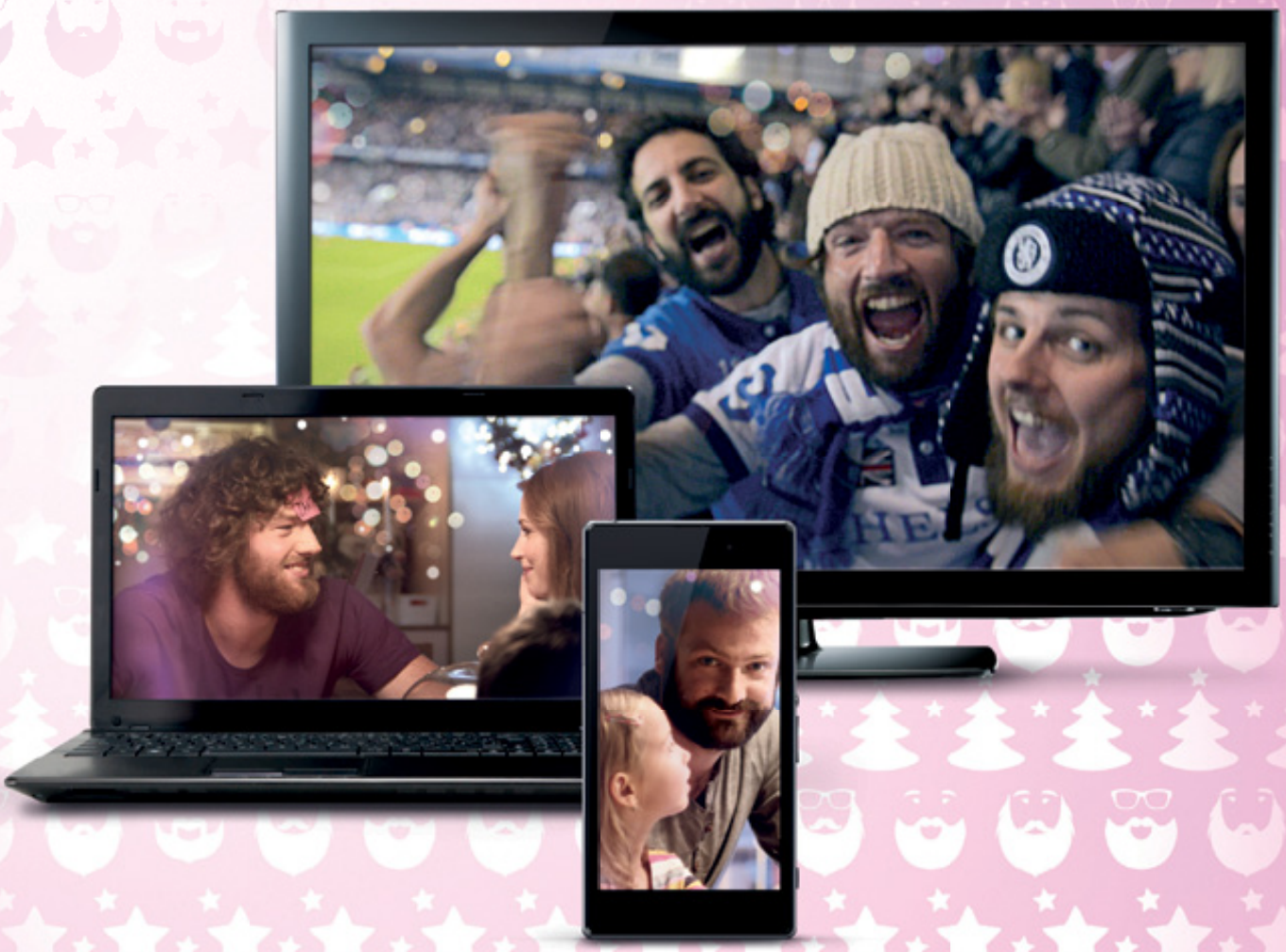

VŠETKO SPOLU S VIANOČNOU ZĽAVOU

INTERNET VOLANIA TV

Zoberte si od nás mobilný paušál, Magio internet i televíziu Magio a za 2 roky **ušetríte až 144 eur!** Objednajte si ich **bez čakania na telekom.sk**

TELEKOM.SK

ZAŽIME TO SPOLU

Ponuka platí do 31. 12. 2013. Ponuka je podmienená uzavretím Zmluvy alebo Dodatku k Zmluve za osobitných akciových podmienok na vybrané programy služieb Magio internet a Magio TV s viazanosťou na 24 mesiacov a zároveň súčasným využívaním Magio internetu, Magio TV a mobilného paušálu Happy účastníkom počas celej doby viazanosti Magio internetu a televízie Magio. Zľava sa uplatní vo výške 6 €/mesiac počas 24 mesiacov z faktúry za Magio internet a Magio TV. Zľavu je možné využiť len jedenkrát. Ponuku nie je možné kombinovať s inými akciami. Viac na www.telekom.sk

Kapitán majstrov sveta Miroslav Šatan bol na všetkých olympiádach od roku 1994 (na naganskej však len v hľadisku) a túži aj po sočskej

NAJVÄČŠIE ZÁŽITKY mám z Lillehammeru,

ale najlepšie sme hrali vo Vancouvri

Na prvej olympiáde začal pod dekou, ale napokon sa v deväťnástich stal najlepším strelcom celého turnaja. Po dvadsiatich rokoch bojuje o piatu. Miroslav Šatan symbolizuje kolekciu štartov slovenskej hokejovej reprezentácie pod piatimi kruhmi. V sheffieldskej kvalifikácii 1993 ako mladík pomohol vystrieľať národnému tímu premiéru v Lillehammeri 1994. Svet tlieskal romantickej guráži Šuplerových zverencov. „Myslel som si, že turnaj odsedím pod dekou. Od druhej tretiny ma však tréneri posunuli do prvého útoku a už som ostal v zostave," spomína 39-ročný topoľčiansky rodák, ktorý zažil na olympijskom ľade štyri pôvabné príbehy. Mohol aj piaty, ale v Nagane 1998 sa dostal len do hľadiska. „Cestoval som tam zbytočne, nespravodlivý systém ma obral o jednu olympiádu," konštatuje Šatan.

Odkedy ste vnímali, že olympiáda je najväčší sviatok športu a na zimnej by ste rád reprezentovali svoju vlasť?

„Prvá, o ktorú som sa zaujímal a sledoval ju v žiackych rokoch, bola sarajevská v roku 1984. Československo vtedy skončilo v hokejovom turnaji druhé. Pred televízorom som držal palce. Pozorne som registroval aj ďalšie. Albertvillskú 1992 už ako dorastenec."

To ste už boli zrejme viac hráč než fanúšik. Driemala vo vás olympijská túžba?

„Dnes sa mi to ani nechce veriť. Keď som sa pozeral na hokejové prenosy z Albertville, ani vo sne mi nenapadlo, že o dva roky v Lillehammeri budem hrať. Vôbec som nad tým neuvažoval. Urýchlili to okolnosti. Zmenil sa interval olympiád a rozpadlo sa Československo. Vznikla Slovenská republika, s ňou slovenská reprezentácia a prišlo jej pamätné letné sústredenie pred kvalifikáciou v Sheffielde. Keď som ako mladé ucho videl, akí hokejisti sa v Bojniciach zišli, neveril som, že by som v takej silnej konkurencii uspel."

Naznačovalo niečo na sústredení, že by ste sa mohli dostať do reprezentácie?

Čím ste presvedčili trénerov?

„Keď sa na to spätne dívam, hokejové udalosti v roku 1993 mali rýchly spád. Stihol som v ňom svoj prvý zážitok z tréningového kempu v NHL a odohral som sheffieldskú kvalifikáciu. V nasledujúcom ročníku slovenskej extraligy som dával dosť gólov, viedol som strelecký tabuľku. Až za mnou boli viacerí skúsenejší a starší kvalitní hráči,

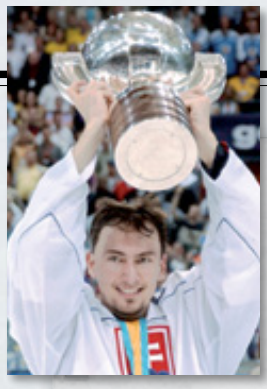

MIROSLAV ŠATAN

• Narodil sa 22. 10. 1974 v Topoľčanoch, kde hokejovo vyrastal.
• V osemnástich rokoch sa stal hráčom Dukly Trenčín, s ktorou v sezóne 1993/1994 získal majstrovský titul a bol kráľom strelcov. Ďalšie dva pridal v drese Slovana Bratislava (2005 a 2012).
• V zámorí ho draftoval Edmonton Oilers (v roku 1993 zo 111. miesta). V NHL pôsobil v piatich kluboch – okrem Edmontonu aj v Buffale Sabres, New Yorku Islanders, Pittsburghu Penguins a Bostone Bruins.
• S Pittsburghom získal v roku 2009 ako piaty Slovák Stanleyho pohár. Bilancia v základnej časti NHL: 1050 zápasov, 363 gólov a 372 asistencií.
• Šesť zápasov odohral v sezóne 2010/2011 za Dinamo Moskva v KHL. Od roku 2011 nastupuje na ľad v drese Slovana Bratislava.
• Slovensko reprezentoval na štyroch ZOH (1994, 2002, 2006 a 2010) a jedenástich majstrovstvách sveta, na ktorých získal s mužstvom zlato (2002), dvakrát striebro (2000 a 2012) a bronz (2003). V reprezentácii od debutu v r. 1993 zohral 169 zápasov a strelil 81 gólov.
• Na ZOH 1994 bol s deviatimi gólmi najlepším strelcom, na MS 2000 najlepším strelcom i najproduktívnejším hráčom, kanadské bodovanie vyhral aj na svetovom šampionáte 2002.
• Trikrát (2000, 2001, 2004) ho v ankete Zlatý puk vyhlásili za najlepšieho slovenského hokejistu.
• Je ženatý, má dve deti.

takže ma tréner Šupler nakoniec nominoval na olympijský turnaj. Ako mladého čierneho koňa do deky. Dobre si pamätám, že v prvom zápase so Švédskom som úvodnú tretinu presedel zabalený v deke na striedačke a rozmýšľal, či sa vôbec na turnaji so štvrtou lajnou dostanem na ľad. Veci sa však zmenili veľmi rýchlo."

Spomeniete si, s akou úlohou vás tréner Šupler poslal na ľad?

„Od druhej tretiny zmenil zostavu. Keď som to počul, nechcel som tomu veriť – zaradil ma do prvej päťky k Petrovi Šťastnému. Vyšiel mi raketový či pompézny štart. Po jedenástich sekundách som strelil gól. Presvedčil som trénera, že by som mohol mať stabilné miesto v zostave. Zo štvrtej lajny som sa cez záskok v prvej posunul do tretej k Robovi Petrovickému a Braňovi Jánošovi. Celkom nám to šlo, dávali sme góly..."

...a stali ste sa najlepším strelcom. Pripomína vám to nejaká trofej?

„Nie, ja som však ani nijakú odmenu nečakal. Najkrajšou bola sama účasť na olympiáde. Pre mňa to bol obrovský zážitok napriek tomu bolestivému koncu s Rusmi vo štvrťfinále. Aj ten bol pre mňa neuveriteľným zážitkom. Lillehammer považujem za moju najkrajšiu olympiádu, v úvodzovkách čistú a amatérsku. Aj viacerí experti tvrdia, že Nóri pripravili vôbec najkrajšiu zimnú olympiádu. Odniesol som si z nej najviac zážitkov. Ďalšie už boli iné, znevýhodnili nás kvalifikácie v dejiskách a problémy, ktoré sme museli prekonávať. Aj ja sám som ich vnímal už trochu inak, pohľadom profesionála."

Ako vám Lillehammer zmenil hokejový i nehokejový život? Stali ste sa idolom, vaši rodičia priznali, že pred domom sa stretávali húfy mladých dievčat. Čakali, či sa ukážete v okne a či vyjdete von.

LILLEHAMMER 1994 (6. miesto): najlepší strelec turnaja Miroslav Šatan pred kanadskou bránkou.

SALT LAKE CITY 2002 (13. miesto): smútok po prehre s Nemeckom.

TURÍN 2006 (5. miesto): v šatni zľava Zedník, Šatan a Bondra.

„Nastalo komplikované obdobie. Do Lillehammeru som odišiel takmer neznámy, po návrate som sa však nestačil čudovať, čo sa deje. Zrazu ma každý poznal, čo ma až vyplašilo. Život ma začal hnať nejakým smerom a premkla ma obava, že prestávam mať veci pod kontrolou. Naozaj som dostával veľmi veľa žiadostí od masy ľudí. Snažil som sa každému vyhovieť, ale po dvoch mesiacoch som zistil, že nerobím nič iné, len chodím na besedy a rozhovory. Vtedy som urobil rozhodnutie, že sa musím znovu sústrediť na hokej. V lete som dospel k názoru, že musím odísť a pokúsiť sa v kariére napredovať v zámorí. Ďalšiu sezónu som už odohral tam."

Pomohla vám k tomu aj strelecká vizitka z olympijského turnaja?

„Určite. Draftoval ma Edmonton, klub vnímal môj potenciál. Hokejovú budúcnosť som videl v zámorí, snažil som sa čo najrýchlejšie uchytiť v prvom tíme."

Do Nagana 1998 ste už cestovali z NHL. Prežívali ste veľké sklamanie, že ste neodohrali ani jeden zápas?

„Oveľa väčšie než veľké. Prišiel som tam na tri dni, ale olympijskú účasť mi štatistici nerátajú, lebo som nenastúpil ani na jeden zápas. Takto sme dopadli piati Slováci zo siedmich z NHL: Stümpel, Pálffy, Demitra, Zedník a ja. Pre nezmyselný systém ostali v našej zostave len dve miesta – pre obrancu Švehlu a útočníka Bondru. Prehru s Kazachstanom v zápase o postup sme si odtrpeli v hľadisku. Prileteli sme zbytočne."

NAGANO 1998 (10. miesto): len na tribúne – dolu Šatan a Stümpel, nad nimi maródi Pukalovič a Bača.

> **„V SALT LAKE CITY 2002 BOLA ÚPLNE BLÁZNIVÁ SITUÁCIA. DOTERAZ NEVIEM POCHOPIŤ, AKO NIEKTO MOHOL VYMYSLIEŤ TAKÝ HLÚPY SYSTÉM."**

Kedy ste prežívali väčšie sklamanie – po prehre s Rusmi v Lillehammeri či v Nagane?

„Určite v Lillehammeri po zápase s Rusmi. Bola to moja prvá olympiáda, vnímal som ju intenzívnejšie. Po zápase sa objavil aj plač, niektorým tiekli slzy. Veľmi sme chceli... V Japonsku som sedel len v hľadisku a dianie na ľade som nemohol ovplyvniť. Povzbudzovali sme naše

mužstvo, ale to bolo všetko, čo sme mohli urobiť.“

Brankár Dominik Hašek, váš spoluhráč v Buffale, sa z Nagana vrátil ako olympijský šampión. Debatovali ste o turnaji a úspechu Česka?

„Českú cestu k zlatu som sledoval na obrazovke. Druhým spoluhráčom z Buffala bol obranca Šmehlík. Vrátili sa s veľkou slávou. Rozprávali sme sa o tom, no pre mňa to bolo smutné. Nezasiahol som do hry, takže tá olympiáda pre mňa ako keby ani nebola. Odvtedy som Japonsko nenavštívil.“

Ako by ste charakterizovali Salt Lake City 2002? Slovensko skončilo trináste, ešte horšie ako v Nagane.

„Situácia bol úplne bláznivá. Prvý týždeň hral náš tím kvalifikáciu, ale NHL ešte pokračovala, a my sme odlietali do dejiska rôzne na jeden-dva zápasy, podľa toho, ako nás kluby uvoľnili. Mužstvo pôsobilo nekompaktne. Časť hráčov vedela, že ak Slovensko postúpi, pôjdu domov, lebo ich vymenia hokejisti z NHL. Doteraz neviem pochopiť, ako niekto mohol vymyslieť takýto hlúpy systém. Na to, koľko problémov muselo naše hokejové vedenie riešiť, to ani inak nemohlo dopadnúť. Reprezentácia rozbitá príchodmi-odchodmi hráčov i únavou z cestovania podľahla Nemecku aj Rakúsku.“

Ako ste vy prežívali tú schizofreniu?

„Po zápase v Buffale som letel celú noc lietadlom majiteľa klubu do Salt Lake City, no kvôli bezpečnosti sme pristáli na letisku, z ktorého som do dejiska cestoval ešte dve hodiny autom. O štvrtej popoludní som nastúpil za Slovensko, po stretnutí som letel späť za mojím klubom do New Jersey, kde som odohral ďalší zápas. Časovo sa to dalo zvládnuť, ale absolvovať tri zápasy za tri dni s presunmi a časovými posunmi bolo fyzicky nesmierne vyčerpávajúce. Niet sa čo čudovať, že do hlavného turnaja sme nepostúpili.“

Po olympiáde ste aj vy podpísali list adresovaný šéfovi NHL Garrymu Bettmanovi, predsedovi hráčskej asociácie Bobovi Goodenowovi, prezidentovi IIHF Renému Faselovi a prezidentovi MOV Jacquesovi Roggemu. Prišla naň nejaká odozva?

„Pamätám si, že sme list koncipovali a podpísali, na reakcie si však nespomínam. Myslím si, že aj náš príbeh zo Salt Lake City prispel k zmene systému olympijského hokejového turnaja. Riadiace orgány si uvedomili, že Slovensko, ktoré v tom čase malo v NHL vyše dvadsať hráčov a mohlo postaviť solídne mužstvo, herný systém odstrčil dvadsať metrov za štartovú čiaru. V Turíne nás už zaradili do hlavného turnaja.“

Do Salt Lake City ste sa vrátili ešte aj na posledný zápas o umiestenie proti Francúzsku. Nemuseli ste sa premáhať?

„Bol to úplne zbytočný zápas, tuším o trináste miesto, ale vnímal som to ako otázku cti.“

Chvíľu ste pobudli aj v olympijskej dedine, ale frustrovaný a nahnevaný...

„Boli sme všetci znechutení. Dopredu sme vedeli, že to budeme mať ťažšie ako iné krajiny, lebo musíme hrať kvalifikáciu, v ktorej nenastúpime v najsilnejšom zložení. S tým sme do toho išli. Verili sme, že prekonáme všetky prekážky, ale bolo toho na nás priveľa.“

Olympijský neúspech bol možno na niečo dobrý. Sklamanie o pár mesiacov vystriedala obrovská radosť.

„Olympiáda nás zdravo nasrdila. Chceli sme dokázať, že patríme do špičky. Príležitosťou boli majstrovstvá sveta vo Švédsku, kam prišli všetci, ktorí mali zdravé ruky a nohy. Utvorili sme naozaj silné mužstvo a získali historický titul majstrov sveta.“

O štyri roky v Turíne 2006 už hralo Slovensko so všetkými hráčmi z NHL. Ako si na turnaj spomínate?

„Dobre sme sa rozbehli. V skupine sme vyhrali všetky zápasy. V poslednom proti Švédom sa dalo špekulovať a vyberať si štvrťfinálového súpera. Ukázalo sa, že špekulovať sa vyplatí. Dostali sme lekciu od ži-

> **„POSLEDNÉ VZOPRETIE ZLATEJ GENERÁCIE? UŽ NIEKOĽKOKRÁT SME KONČILI A VIDÍTE, VÄČŠINA Z TÝCH CHALANOV, HOCI MAJÚ PO TRIDSIATKE, STÁLE EŠTE HRÁ. UVIDÍME, KTO BUDE V KÁDRI DO SOČI.“**

VANCOUVER 2010 (4. miesto): v rozradostenom klbku po góle Višňovský, Kopecký, Zedník a Šatan.

VANCOUVER 2010 (4. miesto): v semifinále proti Kanade v súboji s Getzlafom.

vota. Švédi sa vo štvrťfinále stretli so Švajčiarmi a neskôr vybojovali zlato. My sme nešpekulovali a dostali sme Čechov. Spomínam si, že sme do zápasu vstúpili veľmi zle. Česi nás v prvej tretine výrazne prestrieľali. V úvode zápasu sme boli celkom iné mužstvo ako v skupine. V závere sa nám takmer podarilo vyrovnať, ale dá sa povedať, že zlý začiatok nás pripravil o lepší výsledok."

Bol to dôsledok českého komplexu?

„Vždy, keď sme v tých rokoch s Čechmi prehrali, písalo sa o českom komplexe. Myslím si, že sme si vtedy veľmi verili. Vyhrali sme skupinu, Česi sa naopak trápili, postúpili zo štvrtého miesta a išli do štvrťfinále skromne. Lepšie sa na zápas pripravili."

Prevládalo sklamanie?

„Určite. Bol to jediný zápas, ktorý nám na turnaji nevyšiel."

Ešte pred olympiádou vymenoval generálny manažér reprezentácie Peter Šťastný za kapitána tímu Pavla Demitru, čo spôsobilo rozruch. Malo to na mužstvo nejaký vplyv?

„Môj názor vtedy bol, že by bolo lepšie, keby to nechali na mužstvo. Kapitána si mali zvoliť hráči. Namiesto toho sa ľudia vo vedení hokejového zväzu naťahovali a každý mal iného kandidáta. To bolo na škodu veci. Ale v mužstve sme sa to snažili hodiť za hlavu, aby to na nás nevplývalo. Myslím, že tento problém rezonoval viac vo vedení zväzu ako v tíme."

Vo Vancouvri 2010 siahalo Slovensko na medailu, napokon však skončilo na nevďačnom štvrtom mieste.

„Odohrali sme náš najlepší olympijský turnaj. Na to, že sme mali už vyzreté, staršie mužstvo, podali sme veľmi dobré výkony. V semifinále sme prehrali s Kanadou. Bolo to najsilnejšie mužstvo, proti akému som hral. S neskorším víťazom olympijského turnaja sme odohrali solídny zápas. Viac než prehra s Kanadou mrzela prehra v zápase o tretie miesto s Fínskom. Naň asi nikdy nezabudnem. Chýbalo nám dvadsať minút k bronzovej medaile, čo by bol obrovský úspech. V hlavách sme však ten zápas nedotiahli. Už sme asi boli mysľou na jeho konci, nehrali sme v prítomnosti. Prišli zbytočné vylúčenia a chyby, ktoré by sa nemali stávať, ale stávajú sa. Určite nás to všetkých, ktorí sme tam vtedy boli, dodnes mrzí."

Videli ste zápas neskôr aj zo záznamu?

„Nie. Priznám sa, že vtedy by som sa naň nedokázal dívať. Teraz by som si ho už pozrel."

Bolo to posledné vzopretie zlatej generácie?

„Ťažko povedať. Už niekoľkokrát sme končili a vidíte, väčšina z tých chalanov, hoci majú po tridsiatke, stále ešte hrá. Uvidíme, kto bude v kádri na olympiádu v Soči."

„V TURÍNE 2006 SA UKÁZALO, ŽE ŠPEKULOVAŤ SA VYPLATÍ. DOSTALI SME LEKCIU OD ŽIVOTA. ŠVÉDI SA VO ŠTVRŤFINÁLE STRETLI SO ŠVAJČIARMI A NESKÔR VYBOJOVALI ZLATO. MY SME NEŠPEKULOVALI A DOSTALI SME ČECHOV."

Vo Vancouvri ste kandidovali do komisie športovcov MOV. Akú ste mali kampaň?

„V rámci pravidiel. Myslím, že v môj neprospech vtedy zaúradovala kandidatúra americkej hokejovej brankárky Angely Ruggierovej. Vzala takmer všetky hlasy hokejistiek, ktoré by možno pripadli mne. Napokon ju do komisie športovcov aj zvolili."

Máte z olympiád nejaký nezabudnuteľný zážitok?

„Spomínam si na jeden z Japonska, hoci sme tam boli len tri dni. Nevedeli sme prečítať japonské nápisy, tak sme len tak naverímboha stlačili gombík a čakali, čo sa stane. Zrazu sme počuli obrovský buchot na dvere. Ostali sme vystrašení, čo sa deje. Za dverami stáli štyria či piati hasiči s obrovskými sekerami, ktorí už chceli rozsekávať dvere. Stlačili sme poplašný signál. Potom sme si to ešte niekoľkokrát zopakovali, len aby sme ich uvideli. Nudili sme sa..."

Vylepšili by ste niečo v olympijskej dedine?

„Nie. Atmosféra je na každej olympiáde podobná, ale zároveň aj iná. Určite by som v dedine nič nemenil. Pre športovcov je pobyt v nej zaujímavý zážitok. Doprial by som ho každému."

PAVOL KOMÁR, BORIS VANYA
FOTO ŠTARTFOTO – JÁN SÚKUP

INTERSPORT®

HLAVNÝ PARTNER SLOVENSKÉHO OLYMPIJSKÉHO TÍMU.

SLOVENSKO

Olympijský tím
Soči 2014

SVETOVÁ 1 V PREDAJI ŠPORTOVÉHO VYBAVENIA OSLAVUJE 50. VÝROČIE!

Obliekame slovenských olympionikov, oblečieme aj vás!

50 ROKOV

INTERSPORT®

SPORT TO THE PEOPLE

intersport.sk

BIELE HRY

mali ťažký pôrod

Retroaktivita sa dnes nenosí. Voľakedy k nej našťastie nebol taký odpor. Prvé zimné olympijské hry v Chamonix 1924 sa dočkali oficiálneho uznania až po dvoch rokoch. Dovtedy to bol len Medzinárodný týždeň zimných športov pod patronátom MOV.

Nór Thorleif Haug, trojnásobný šampión ZOH 1924.

Víťazný švajčiarsky štvorbob pilotovaný Eduardom Scherrerom.

Zimné športy boli na prahu 19. storočia v pomere k letným v pozícii mladších a slabších súrodencov. Škandinávci, ktorí v nich vynikali, namiesto ich pretláčania do olympijského programu bránili monopol svojich Severských hier, hoci tie od vzniku (1901) s jednou výnimkou mali len regionálny charakter. Zvlášť tvrdošijne ich zakladateľ, švédsky generál Viktor Gustaf Balck, vplyvný člen Medzinárodného olympijského výboru a zároveň šéf švédskeho.

S prvým návrhom včleniť zimné športy do olympijského programu vyrukoval český športový funkcionár Josef Rössler-Ořovský ešte v máji 1899: chcel, aby sa v rámci Hier II. olympiády v Paríži 1900 uskutočnili aj lyžiarske súťaže, a to – v Krkonošiach. Pravdaže, neuspel. Londýn ako organizátor OH 1908 sa však túžil pochváliť krytým umelým klziskom a do programu s úspechom zaradil krasokorčuľovanie.

V štokholmskom programe 1912 už zasa nefigurovalo ani to. Balck bol aj šéf Medzinárodnej korčuliarskej únie (ISU), ale návrh zamietol so slovami: „Zimné športy nebudú, lebo na rok 1913 sú v pláne Severské hry.“ Tak tú vašu škandinávsku olympiádu zaraďme do programu OH 1912, ústretovo navrhol taliansky člen MOV gróf Eugenio Brunetta d'Usseaux, veľký fanúšik zimných odvetví. Ale ani to sa švédskemu oficiérovi nezahováralo.

Chamonix bol šťastný výber

Cesta k zimným hrám cez Škandináviu sa ukázala zarúbaná. Po úspechu krasokorčuľovania a hokeja v jarnom predprograme antverpských OH 1920 však francúzsky markíz de Polignac do záverov Olympijského kongresu 1921 presadil odporúčanie, aby všetky hostiteľské krajiny Hier s možnosťami na zimné športy organizovali súťaže v nich pod patronátom MOV a podľa regulí svetových športových federácií.

Na rade bol Paríž, ktorý zaangažoval Chamonix – to sa chopilo šance a premenilo ju. Napriek tomu, že v decembri 1923 sa na mesto za 24 hodín zosypalo 170 cm snehu a vyhrabávať ho musela armáda. O mesiac po oteplení zasa plávalo vo vode. Našťastie, zima sa stihla včas vrátiť.

Štýlovým alpským mestečkom pod Mont Blancom v piatkové popoludnie 25. januára 1924 mašírovali vlajkonosiči a sprievod cudzincov s lyžami na pleciach, s korčuľami na ramene alebo ťahajúcich za sebou boby.

MÍĽNIKY ZIMNÝCH OLYMPIÁD

1924: Týždeň zimných športov v Chamonix uznal MOV za ouvertúru ZOH na 25. zasadaní v máji 1926 v Lisabone.
1928: nórska krasokorčuliarka Sonja Henieová sa stala šampiónkou vo veku 15 rokov a 316 dní • premiéra skeletonu • Kanada vyhrala hokejový turnaj so skóre 38:0
1932: najnižšia účasť v histórii v dôsledku hospodárskej krízy • Američan Edward P. Eagen ako prvý a posledný získal zlato na OH i ZOH: 1920 v boxe (1920), 1932 vo štvorboboch
1936: premiéru malo zjazdové lyžovanie • hokejový turnaj senzačne vyhrala Veľká Británia, keď zdolala 2:1 Kanadu • v čs. výprave boli prví Slováci: hokejista Ladislav Troják a bežec na lyžiach Lukáš Mihalák
1948: čs. tím vedený Kanaďanom Mikeom Bucknom s oravskými koreňmi, za ktorý hral aj Troják, získal striebro, keď o prvenstve Kanady (vzájomný zápas 0:0) rozhodlo skóre
1952: prvé ZOH v Škandinávii a dodnes jediné v hlavnom meste (v Osle) • ženy premiérovo bežali na lyžiach • americký krasokorčuliar Richard Button predviedol svetovú premiéru trojitého skoku
1956: prvé televízne prenosy • na čele medailovej bilancie tradičné Nórsko vystriedal debutujúci ZSSR
1960: kalifornské Squaw Valley vyhralo voľby dejiska proti Innsbrucku, hoci malo len jednu lanovku a dva vleky • na vybudovanie bobovej dráhy mu nezvýšili financie • premiéru mal biatlon a ženské rýchlokorčuľovanie
1964: prvý raz vyše 1000 športovcov a vyše milión divákov • premiéru malo sánkovanie • sibírska rýchlokorčuliarka Lidija Skoblikovová získala 4 zlaté za 4 dni • triumf francúzskych sestier Goitschelových: v slalome Christine prvá a Marielle druhá, v obrovskom slalome naopak
1968: debutoval maskot i dopingové testy • tri sánkárky NDR diskvalifikovali za nahrievanie sklzníc
1972: prvé ZOH v Ázii a prvá zlatá pre Slováka – krasokorčuliara Ondreja Nepelu • MOV za porušenie paragrafu o amaterizme zakázal štart rakúskemu zjazdárovi Karlovi Schranzovi
1976: Denverčania v referende odmietli ZOH, musel zaskočiť Innsbruck
1980: unikátna séria amerického rýchlokorčuliara Erica Heidena – vyhral na 5 tratiach • senzačné víťazstvo univerzitného hokejového tímu USA nad ZSSR 4:3 viedlo k zisku zlata po 20 rokoch
1984: prvé zimné hry vo východnom bloku • anglickí tanečníci Jayne Torvillová a Christopher Dean dostali za Bolero 12 šestiek • Švajčiarka Michela Figiniová získala zlato v zjazde ako najmladšia alpská lyžiarka v histórii – 17 rokov a 314 dní
1988: trvanie ZOH sa z 12 dní predĺžilo na 16 • rýchlokorčuliari prvý raz behali v hale
1992: do programu pribudlo akrobatické lyžovanie a rýchlokorčuľovanie na krátkej dráhe, v biatlone prvý raz súťažili aj ženy • fínsky skokan Toni Nieminen sa vo veku 16 rokov a 259 dní stal najmladším šampiónom ZOH
1994: prvé ZOH medzi dvoma letnými OH • debut výpravy samostatného Slovenska
1998: pribudli snoubordové disciplíny • Nór Björn Dählie sa tromi zlatými vyšvihol na post najúspešnejšieho v histórii (8 – 4 – 0)
2002: voľbu Salt Lake City sprevádzala korupčná aféra • hry zasa dopingová: tri bežecké zlaté stratil Španiel Johann Mühlegg, po jednej Rusky Oľga Danilovová a Larisa Lazutinová • výsledky sa revidovali aj v krasokorčuľovaní: zlato v tancoch okrem ruského páru Jelena Berežná – Anton Sicharulidze získali aj Kanaďania Jamie Saléová a David Pelletier • Nór Ole Einar Björndalen ako prvý biatlonista získal štyri primáty • stálym športom ZOH sa stal skeleton
2006: prvá medaila v ére samostatnosti bola strieborná a získal ju snoubordista Radoslav Židek • Nórka Hilde Pedersenová, bronzová na 10 km klasicky, sa stala najstaršou medailistkou vôbec – 41 r. a 189 dní
2010: smrť gruzínskeho sánkára Nodara Kumaritašviliho na poslednom tréningu, vyletel z dráhy v rýchlosti 144 km/h • medailovú klasifikáciu vyhrala Kanada s rekordnými 14 zlatými • prvú zlatú v ére samostatnosti získala biatlonistka Anastasia Kuzminová

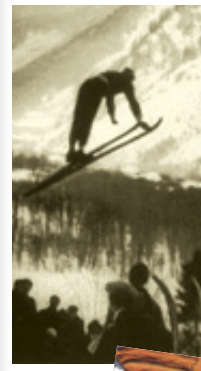

Na hornej snímke vpravo Charles Jewtraw, víťaz na 500 m, historicky prvý šampión v histórii ZOH – s Kanaďanom Charlesom Gormanom. Skoky na lyžiach vyhral Nór Tullin Thams, ktorý na OH 1936 získal ešte striebro ako jachtár.

Nasledujúcich desať dní medzi sebou súťažili. Klientela pár hotelíkov a penziónov mala atrakciu. Preto do toho radniční páni Chamonix šli.

Francúzsky olympijský výbor im sľúbil prispieť päťdesiatimi tisíckami frankov, ale napokon vraj dal iba polovicu. Pritom len umelé klzisko stálo vyše milióna. Malo totiž obrie rozmery: 500-metrový rýchlokorčuliarsky ovál a uprostred dve hokejové ihriská a krasokorčuliarska plocha. Na vyše 115-tisíc vyšla bobová dráha a na takmer 60 skokanský mostík...

Domáci však boli podnikaví. Francúzska železničná spoločnosť PLM sa za 20-tisíc frankov stala olympijským sponzorom o štyri roky skôr ako Coca-cola. Už neexistuje, ale to, že v slávnej ére prevádzkovala vlaky z Paríža cez Lyon až k moru, zistíte z plagátu dodnes. Menej sa vie, že v januári a februári 1924 denne vypravovala špeciálny spoj z Paríža do Chamonix, pre športovcov so zľavou.

Vývoj: v inej krajine, v inom roku

Sever prehral vojnu s juhom o olympiádu aj preto, že povyhrával, čo sa dalo. Medzinárodná lyžiarska federácia podporila Týždeň zimných športov a do Chamonix prišla aj škandinávska špička. Severania obsadili v behu na 50 km prvých osem a na 18 km dokonca jedenásť miest. Oba – a navyše aj severskú kombináciu – vyhral Nór Thorleif Haug. Nóri došli do Álp šestnásti a získali pätnásť medailí. Ďalších desať Fíni (päť z nich Clas Thunberg, rýchlokorčuliarsky Nurmi) a jednu aj Švédi.

Severské hry zažili v roku 1926 derniéru. „Zimné olympijské hry vyhrali. Naši škandinávski priatelia, presvedčení a obrátení na vieru, sa pridali," vytešoval sa Pierre de Coubertin. Zároveň sa sužoval, lebo prvotné rozhodnutie usporadúvať zimné hry v tej istej krajine ako letné nemohlo byť bez výnimiek: „Možno urobiť umelý ľad, ale nie umelý sneh a už vôbec nie postaviť vrchy. Máme od Holanďanov žiadať, aby si kvôli Hrám 1928 kúpili horstvo...?"

Zimným partnerom letného Amsterdamu sa napokon stal švajčiarsky Sankt Moritz. V ďalších dvoch cykloch sa zásada dodržala: v roku 1932 boli oboje hry v USA (Lake Placid a Los Angeles) a 1936 v Nemecku (Garmisch-Partenkirchen a Berlín). Nachystaná bola aj tretia, japonská dvojička na rok 1940 (Sapporo a Tokio), ale vypukla druhá svetová vojna.

Po nej MOV z praktických dôvodov zrušil viazanie oboch hier na jednu krajinu. Okrem geografických a organizátorských aj z finančných. Hostiteľské štáty mali problém naškrabať financie aj na jedno, nieto na dve megapodujatia v tom istom roku.

O pol storočia prešla do histórie aj zásada, že zimné a letné hry sa konajú v rovnakom roku. Počnúc Lillehammerom 1994 sú zimné uprostred olympijských štvorročí. Finančný motív bol v tomto prípade taký okatý, že ho priznali nielen televízne spoločnosti, ale aj MOV.

MARIÁN ŠIMO

V boji o ZOH 2022 bude mať poľský Krakov s plánovaným zjazdovým lyžovaním v Jasnej päť súperov

ŠANCA na olympiádu aj pod Chopkom?

Štrnásteho novembra o polnoci sa skončili všetky špekulácie, ktoré mestá sa napokon budú uchádzať o právo usporiadať v roku 2022 v poradí XXIV. zimné olympijské hry. Medzinárodný olympijský výbor (MOV) zaevidoval šesť predbežných prihlášok. Poľský Krakov sa bude uchádzať o ZOH 2022 s plánovaním zjazdárskych súťaží na Slovensku – v Jasnej pod Chopkom.

Po podpise kandidačného listu Krakova 7. novembra vo Varšave zľava prezident NOV Andrzej Kraśnicki, poľská ministerka športu a turistiky Joanna Muchová, primátor Krakova Jacek Majchrowski, predsedníčka výboru kandidatúry Jagna Maczulajtisová-Walczaková a prezident SOV František Chmelár. FOTO PKOL

Vo vyhlásení MOV sa na margo šestice prihlášok uvádzalo: *„Silný mix tradičných a rozvíjajúcich sa centier zimných športov.“* Prezident MOV **Thomas Bach** kvitoval: *„Všetci kandidáti chápu, aké benefity sú spojené s organizovaním olympiády a aké dlhotrvajúce dedičstvo to môže priniesť pre jednotlivé regióny.“*

Všeobecný problém sa volá kopce

V predbežnom zozname uchádzačov o ZOH 2022 sú štyri európske a dve ázijské mestá. Z nich Oslo, Štokholm aj Peking sú hlavné, Almaty bývalé hlavné a Krakov i Ľvov druhé najľudnatejšie mestá svojich krajín. Slušná spoločnosť...

Dve škandinávske mestá už olympiádu zažili – nórske **Oslo** hostilo ZOH 1952, švédsky **Štokholm** OH 1912 a jazdecké súťaže OH 1956. Aj v čínskom **Pekingu** už hry boli, dokonca nedávno – letné v roku 2008.

Kazašské **Almaty** oprášilo ideu ZOH spred zhruba dvadsaťročia, keď sa toto mesto ešte volalo Alma-Ata, aj čerstvejší pokus o ZOH 2014. Poľský **Krakov** aj ukrajinský **Ľvov** (ktorý kedysi patril do Poľska) sú v olympijskom súboji nováčikovia. Z krajiny našich severných susedov sa však o ZOH 2006 neúspešne uchádzalo Zakopané.

Päť zo šiestich miest má rovnaký problém – v ich prijateľnej blízkosti nie sú dostatočne veľké kopce, na ktorých by sa mohli jazdiť rýchlostné disciplíny alpského lyžovania - predovšetkým mužský zjazd. Títo kandidáti si musia vypomáhať horami dosť vzdialenými od plánovaného centra hier, čo je hendikep.

DÔLEŽITÉ TERMÍNY

Marec 2014: predloženie základných projektov uchádzačov na MOV
8. – 9. júl 2014: exekutíva MOV zúži zoznam uchádzačov na oficiálnych kandidátov
Január 2015: predloženie kandidátskych kníh a garancií na MOV
Február – marec 2015: návštevy hodnotiacej komisie MOV v kandidátskych mestách
Máj – jún 2015: zverejnenie správy hodnotiacej komisie MOV
Máj – jún 2015: predstavenie kandidátskych miest členom MOV v Lausanne
31. júl 2015: voľba dejiska ZOH 2022 na 127. zasadnutí MOV v Kuala Lumpure

Najlepšie je na tom poldruhamiliónové Almaty. Veľké hory tvoria súčasť jeho panorámy. Krakov počíta na zjazdové lyžovanie s využitím svahov Chopku v Demänovskej doline-Jasnej (vzdialenosť asi 180 km). Peking podľa medializovaných informácií plánuje alpské súťaže v Čang-ťia-kchou v blízkosti Čínskeho múru (190 km), Ľvov v Karpatoch pri rumunských hraniciach (170 km), Oslo v Kvitfjelli (225 km) a Hafjelli v blízkosti Lillehammeru (v regióne ZOH 1994 však chcú využiť aj tobogan v Hunderfossene) a Štokholm v Aare, ktoré je dokonca vzdialené 610 km!

Hry by mali byť v Európe, favorit je Oslo

Na projektoch miest sa ešte len pracuje, takže akékoľvek úvahy sú veľmi predbežné. Rešpektujúc nepísané olympijské pravidlo rotácie kontinentov je však zrejmé, že ZOH 2022 by sa mali uskutočniť v Európe.

V Ázii budú ZOH 2018 (v juhokórejskom Pjongčangu) aj OH 2020 (v japonskom Tokiu), takže len ťažko si tam možno predstaviť aj tretie hry v rade. To hendikepuje Peking, ktorý zrejme pomýšľa až na ZOH 2026. Almaty sa dnes javí ako podstatne vážnejší hráč. Mesto spoluhostilo zimné Ázijské hry 2011, vďaka čomu už disponuje viacerými potrebnými športoviskami. Ďalšie postavia pre svetovú zimnú univerziádu 2017. Kontinentálny faktor však hovorí jasne proti kazašskému poldruhamiliónovému veľkomestu.

Z kvarteta európskych kandidátov sa jeden vyčleňuje ako najsilnejší – Oslo. Nórsko je historicky svetová veľmoc zimných športov číslo jeden a slávny Holmenkollen nad mestom je čosi ako lyžiarska Mekka. ZOH 1952 v tomto meste boli vynikajúce a ZOH 1994 takisto na nórskej pôde v Lillehammeri sa stále považujú za najvydarenejšie a najkrajšie zimné hry vôbec. Ekonomická sila hlavného mesta bohatej krajiny je veľká. Proti Oslu hovorí hádam len väčšia vzdialenosť športovísk v okolí Lillehammeru. A práve tento faktor výrazne znižuje šance ďalšej škandinávskej metropoly – Štokholmu. Švédske hlavné mesto navyše ešte nemá istú podporu vlády.

Dvaja potenciálni favoriti vypadli z hry predčasne – v dôsledku neúspešných referend. Vo švajčiarskom kantone Graubünden obyvatelia zmarili ambície dvojice Davos – St. Moritz už v marci, v nemeckom Mníchove tesne pred uzávierkou podania prihlášky. Z referenda mali obavy aj v Osle.

Krakov so šancou na finále

Samozrejme, nás najviac zaujíma projekt Krakova. Veď úspech trištvrtemiliónovej metropoly Malopoľského vojvodstva by znamenal ZOH aj na slovenskom území!

Má Krakov šancu postúpiť do volieb na 127. zasadnutí MOV 31. júla v malajskom Kuala Lumpure? Na základe počtu uchádzačov – šesť – je vysoko pravdepodobné, že exekutíva MOV zredukuje 9. júla 2014 ich počet na polovicu, teda troch. Trúfneme si povedať, že v tej finálovej trojke Krakov byť môže. Prezident SOV **František Chmelár** dokonca hovorí: *„Krakov považujem takmer za rovnocenného kandidáta s favorizovaným Oslom a so Štokholmom. Je to historické mesto a kultúrna metropola, ktorá sa pritom dynamicky rozvíja. Je to aj mesto mladých s viac než štvrť miliónom študentov. Symbolika Tatier spájajúcich ľudí aj krajiny mu môže pomôcť.“*

Či by Krakov mohol pomýšľať aj na víťazstvo v konkurencii predovšetkým Osla, to sa bude dať povedať až neskôr. Predovšetkým Poliaci musia v ďalších mesiacoch presvedčiť, že to myslia úplne vážne.

Projekt s olympijskými súťažami na území dvoch krajín doteraz nikdy neuspel. Nie je to však novinka a Olympijská charta takýto model pripúšťa. **ĽUBOMÍR SOUČEK**

U NÁS BEZ HOKEJA, CENTRUM NA LIPTOVE

Iniciatíva Poliakov, aby sa Slovensko podieľalo na olympijskom projekte Krakova, sa stretla s pozitívnou reakciou tak u našich poslancov parlamantu, vo vláde, ako aj v Slovenskom olympijskom výbore. Je zrejmé, že bez nášho Chopku by bol poľský projekt bezpredmetný, pretože na severnej strane Tatier nie sú zjazdárske trate s dostatočným prevýšením. Také sú široko-ďaleko od Krakova len v Jasnej. Keď slovenská strana prejavila záujem aj o usporiadanie aspoň časti hokejových turnajov na Slovensku, poľská reakcia príjemne prekvapila – ponúkli nám hokej celý. Oba národné olympijské výbory sa obrátili na MOV s otázkou, či na území Slovenska možno okrem zjazdového lyžovania plánovať aj ľadový hokej, ale odpoveď bola negatívna. Olympijská charta v prípade ZOH pripúšťa takúto eventualitu len vtedy, keď krajina kandidátskeho mesta nemá geografické alebo topografické podmienky na usporiadanie súťaží v niektorom športe. To pre hokej neplatí.

Keďže v čase aprílového ustanovenia prípravného výboru SR pre kandidatúru Krakova bola v hre ešte aj alternatíva hokeja a centrom ZOH u nás mal byť Poprad, na čelo PV SR sa dostal prešovský župan Peter Chudík. Vo výbore boli aj primátor Popradu či šéf hokejového zväzu. Negatívne vyjadrenie MOV si vynútilo zmeny v zložení výboru. Na jeho čele je teraz žilinský župan Juraj Blanár. Hlavné zainteresované subjekty – Slovenský olympijský výbor, Žilinský samosprávny kraj, mesto Liptovský Mikuláš a obec Demänovská dolina – utvorili záujmové združenie právnických osôb Slovenský prípravný výbor ZOH Krakov 2022, ktoré k 1. januáru 2014 nadobudne právnu subjektivitu. Následne bude môcť prijímať dary od právnických aj fyzických osôb. Podľa materiálu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktorý v novembri zobrala vláda SR na vedomie bez významných pripomienok, na Slovensku by výdavky súvisiace s kandidatúrou Krakova do konca júla 2015 mali dosiahnuť 481 000 eur. Viac ako 40 percent z toho majú tvoriť služby súvisiace s prípravou kandidatúry - štúdie, expertízy, posudky. Tieto peniaze sa použijú najmä na expertízy vplyvov z hľadiska životného prostredia, dopravnej infraštruktúry a na prípravu projektov.

Poliaci kalkulujú s nákladmi na usporiadanie ZOH v celkovej výške zhruba 1,7 miliardy dolárov. Približne trojnásobok tejto sumy by mali zhltnúť investície do všeobecnej infraštruktúry. Hokejový turnaj má byť v Katoviciach, Osvienčime a v Krakove. V centre ZOH má byť aj otvárací a záverečný ceremoniál i všetky korčuliarske disciplíny. V Zakopanom plánujú severské i akrobatické lyžovanie, biatlon a snowboarding. V Myšlenicach má vyrásť sánkarská a bobová dráha.

3 Tri novinky do knižnice

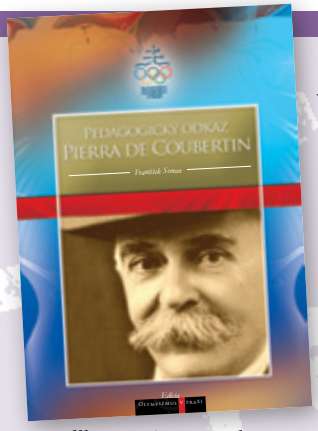

Pedagogický odkaz Pierra de Coubertin

Prvého januára 2013 si svet pripomenul 150. výročie narodenia veľkého francúzskeho humanistu, vizionára a olympijského nadšenca Pierra de Coubertin. K jubileu zakladateľa moderného olympijského hnutia a obnoviteľa antických olympijských hier vydal SOV v rámci dlhodobého Programu olympijskej výchovy publikáciu Pedagogický odkaz Pierra de Coubertin. Športový historik a pedagóg František Seman ako prvý na Slovensku napísal komplexnú prácu venovanú nielen svetovo najznámejšiemu Coubertinovmu počinu – obnoveniu olympijských hier, ale celému jeho dlhoročnému pôsobeniu v neraz idealistickej snahe o významnú reformu výchovy prostredníctvom športu a uplatňovania olympijských ideálov.

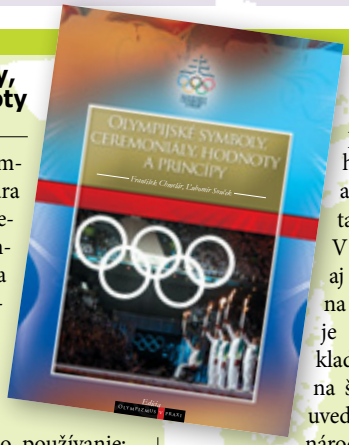

Olympijské symboly, ceremoniály, hodnoty a princípy

Novinkou v edícii Olympizmus v praxi je aj brožúra Olympijské symboly, ceremoniály, hodnoty a princípy autorov Františka Chmelára a Ľubomíra Součka. Publikácia stručne sumarizuje a vysvetľuje všetky kľúčové pojmy obsiahnuté v jej názve: olympijský symbol a jeho používanie; olympijská vlajka, heslo, hymna; oheň, pochodeň, štafeta; emblémy; maskoti olympijských hier; symbolika SOV; piktogramy; otvorenie a ukončenie olympijských hier, olympijské medaily; kandidátsky proces; Olympijské prímerie; olympijské hodnoty; univerzalita a olympijská solidarita; princípy fair play. V brožúre (zverejnenej aj v sekcii Publikácie na www.olympic.sk) je tiež slovenský preklad Coubertinovej Ódy na šport. V prílohách sú uvedené druhy medzinárodných a slovenských olympijských ocenení a vyznamenaní, ako aj mená slovenských laureátov najvýznamnejších medzinárodných ocenení. Publikáciu dopĺňajú dva plagáty Olympijské emblémy.

Slovenský Olymp (Dvorana slávy nášho športu)

Vydavateľstvo Play Fair vydalo výpravnú knižku Slovenský Olymp s podtitulom Dvorana slávy nášho športu (sto portrétov 1896 – 2012). Známy športový publicista Anton Zerer v nej spracoval príbehy stovky osobností, ktoré počnúc prvým olympionikom zo Slovenska Alojzom Sokolom písali v dvanástich desaťročiach históriu slovenského športu (štyri pätiny z nich súťažili aj pod piatimi kruhmi). Medzi nimi sú aj dve funkcionárske – čestný predseda SOV Vladimír Černušák a historicky prvý generálny tajomník SOV Ján Mráz. V príbehoch hviezd z kolektívnych športov rezonujú aj najväčšie úspechy Slovákov na medzinárodnej scéne vo futbale, ľadovom hokeji, basketbale, volejbale či v hádzanej. Čítavý obsah 448-stranovej plnofarebnej knihy formátu A4 dopĺňa hodnotná faktografická príloha.

ČÁSLAVSKEJ VEĽKÉ GESTO: DVE ZLATÉ SLOVENSKU

Věra Čáslavská je zasa v pohode a ochotná sa rozdať. K Slovensku má vrúcny vzťah, na jeseň ho navštívila dvakrát. Gymnastická legenda urobila v septembri veľké gesto: prišla do Bratislavy, aby dve zo svojich siedmich olympijských zlatých medailí venovala do zbierok SZTK – Múzea telesnej kultúry v SR.

„Súťažila som za Československo, preto by nebolo správne, aby všetky ostali v Prahe," odôvodnila svoje rozhodnutie 71-ročná držiteľka 11 olympijských medailí (7 – 4 – 0). Slovensku venovala jednu zlatú z Tokia 1964 a jednu z Mexico City 1968. Mexická je podľa jej slov z bradiel, tokijskú si netrúfla identifikovať. Čáslavská, ktorá bola poslednou predsedníčkou Československého olympijského výboru (1990 – 1992) a následne prvou šéfkou Českého olympijského výboru (dnes je čestnou predsedníčkou ČOV), tak urobila v rámci výstavy „Víťazstvá a prehry. Slovenský šport 1993-2012" v priestoroch Múzea mesta Bratislava v Starej radnici. Na novembrových oslavách šesťdesiatky organizovanej gymnastiky na Slovensku v Banskej Bystrici jej v prítomnosti šéfa Medzinárodnej gymnastickej federácie Bruna Grandiho udelili čestné členstvo v Slovenskej gymnastickej federácii.

(sou) FOTO ĽUBOMÍR SOUČEK

SLOVENSKO
Olympijský tím
Sochi 2014

HLAVNÝ PARTNER
SLOVENSKÉHO
OLYMPIJSKÉHO TÍMU

REPREZENTUJEME SLOVENSKO

REPREZENTUJEME SLOVENSKO

www.piterozumne.sk

www.zlatybazant.sk

SVETOVÉ
SLOVENSKÉ
PIVO

FOTO TASR / AP

OLYMPIZMUS

MÁ ŠŤASTIE NA LÍDROV

Olympijský svet má nového prezidenta, len deviateho v 120-ročnej histórii. Juan Antonio Samaranch a Jacques Rogge boli v spôsoboch riadenia hnutia odlišní, ale obaja invenčne a v intenciách modernej doby posunuli jeho vývoj a posilnili jeho pozíciu v globálnom svete. Thomas Bach má všetky predpoklady byť ich dôstojným nástupcom.

Známe olympijské heslo Rýchlejšie, vyššie, silnejšie (Citius, Altius, Fortius) vyjadruje podstatu športu a olympizmu. Nabáda maximálne využívať svoj potenciál, komplexne sa venovať rozvoju osobnosti, mať vôľu a snahu dosiahnuť čo najvyššiu úroveň výkonnosti. Heslo sa obvykle spája s rolou športovca. Má však všeobecnejší význam a smerovanie.

V skutočnosti je adresované aj nám, ktorí sme vôkol športovca – učiteľom, trénerom či funkcionárom. Inšpiruje nás k pozitívnym zmenám, vyššej kvalite a efektivite, k lepším výsledkom našej činnosti. Očakáva sa, že to nebude len na prospech jedinca, ale na prospech rodiny, tímu, klubu, zväzu, ba celej spoločnosti a v duchu fair play.

Takto chápem aj rolu prezidenta Medzinárodného olympijského výboru, ktorá v poslednom období vďaka takým osobnostiam, akými boli Juan Antonio Samaranch a Jacques Rogge získala aj kredit lídra a najvplyvnejšieho muža sveta športu.

Samaranch zblížil svet

V roku 1980 na 83. zasadnutí Medzinárodného olympijského výboru v Moskve bol na jeho čelo zvolený barcelonský diplomat, bankár, športový funkcionár a vizionár Juan Antonio Samaranch. Prevzal hnutie v neutešenom stave – v zlej finančnej kondícii, otrasené šokujúcim teroristickým útokom počas Hier XX. olympiády v Mníchove a bojkotmi následných Hier v Montreale i v Moskve a hroziacim v Los Angeles.

Odraz rozpolteného sveta sa plne prejavil aj v olympijskom hnutí. Samaranchovi sa však darilo to zamotané klbko postupne rozmotávať. Vďaka výhodným zmluvám s televíznymi spoločnosťami a rozbehnutiu marketingového programu TOP–partnerov sa už Hry XXIII. olympiády v Los Angeles 1984 stali mierne ziskovými a olympijské hnutie postupne bohatlo. Samaranch ho stmeľoval programom Olympijskej solidarity, diplomatickou aktivitou zbližoval dva rozdelené svety a oslobodzoval olympijské hry a hnutie od politických bojov.

Uvedomoval si, že Hry musia byť globálne, univerzálne a kvalitné. Už v roku 1981 na 84. zasadnutí MOV v Baden-Badene dal olympionikom šancu vplývať na smerovanie hnutia prostredníctvom komisie športovcov. Neskôr novým znením článku 26 Olympijskej charty zlikvidoval traumatizujúci konflikt amaterizmus verzus profesionalizmus a nerozpakoval sa ani zmeniť cyklus zimných olympijských hier – od roku 1994 sa uskutočňujú uprostred obdobia medzi dvoma letnými Hrami.

Markíz Juan Antonio Samaranch urobil veľa aj pre prehĺbenie vzťahu športu a kultúry, umenia a najmä výchovy. Inicioval založenie nového Olympijského múzea v Lausanne a viacero ďalších podobných aktivít. Vo funkcii bol na deň presne 21 rokov a medzinárodné olympijské hnutie mu vďačí za veľa. Napriek tomu, že ku koncu éry musel riešiť korupčný škandál okolo voľby dejiska ZOH 2002 v Salt Lake City, ktorý sa prevalil v závere roku 1998. Postavil sa k nemu čelom a drvivá väčšina členov MOV odhlasovala, aby dovládol.

Rogge forsíroval etiku a mladť

V júli 2001, zhodou okolností znova v Moskve, si Medzinárodný olympijský výbor postavil na svoje čelo novú osobnosť. V prezidentských voľbách na 112. zasadnutí dostal prvý raz v histórii dôveru olympionik, dokonca trojnásobný (1968 – 1976): bývalý jachtár, belgický rytier Jacques Rogge, predseda Asociácie európskych olympijských výborov (dnešné EOV).

Charizmatický chirurg-ortopéd vniesol do hnutia modernejší štýl života. Bol viac demokratický, viac etický, dodržujúci pravidlá, možno menej emocionálny. Pokračoval v snahách svojho predchodcu zjednocovať olympijské hnutie a posúvať ho do globálnych, ale nestranných pozícií v súčasnom politickom svete.

Výrazná bola jeho aktivita v spolupráci s Organizáciou Spojených národov. Vrcholom je súčasná pozícia Medzinárodného olympijského výboru ako stáleho pozorovateľa vo Valnom zhromaždení OSN či vyhlásenie 6. apríla za Svetový deň športu – na deň otvorenia Hier I. olympiády.

Známe sú Roggeho nekompromisné postoje voči negatívnym javom v športe, ako sú doping (presadil možnosť testovať vzorky do ôsmich rokov po olympijských hrách), korupcia, nelegálne stávkovanie a ovplyvňovanie výsledkov. Vyvíjal odvážne úsilie modernizovať program olympijských hier – za jeho éry z neho po dlhom čase dva športy vypadli (bejzbal a softbal) a dva (staro)nové pribudli (golf a sedmičkové rugby). Významne posilňoval úlohu športovcov v olympijskom hnutí. Najznámejší je však ako zakladateľ podujatí, ktorých zmyslom je transformovať olympijské ideály, princípy a dedičstvo do podoby atraktívnej pre nastupujúcu športovú generáciu – Európskych olympijských festivalov mládeže a Olympijských hier mládeže (letné mali premiéru v Singapure 2010, zimné v Innsbrucku 2012).

THOMAS BACH

Narodený: 29. decembra 1953 vo Würzburgu

Povolanie: právnik

Športová kariéra: šermiar, zlatý medailista OH 1976 vo fleurete družstiev, majster sveta vo fleurete družstiev 1976 a 1977

Funkcionárska kariéra: zakladajúci člen komisie športovcov MOV (1981 – 1988), predseda odvolacej komory Športového arbitrážneho dvora v Lausanne (od 1994), spoluzakladateľ a prvý prezident Nemeckého olympijského a športového zväzu (2006 – 2013)

MOV: člen od 1991, exekutíva 1996 – 2004 a od 2006 dodnes, viceprezident 2000 – 2004 a 2006 – 2013, prezident od 2013, šéf hodnotiacej komisie ZOH 2002 a OH 2004

Medzi prvými gratulantmi Thomasovi Bachovi po zvolení za prezidenta MOV v Buenos Aires bol šéf Slovenského olympijského výboru František Chmelár.
FOTO ALEXANDER LOUVET

Jacques Rogge s Olympijským radom, ktorý mu odovzdal jeho nástupca. FOTO TASR / AP

DVE KOLÁ VOLIEB

Thomas Bach (Nemecko)	43	49
Richard Carrión (Portoriko)	23	29
Ng Ser Miang (Singapur)	6 (56)	6
Denis Oswald (Švajčiarsko)	7	5
Sergej Bubka (Ukrajina)	8	4
Čchin Kchuo Wu (Taiwan)	6 (36)	-

(O vypadnutí jedného kandidáta v 1. kole rozhodlo dodatkové hlasovanie.)

Rogge ako prezident Medzinárodného olympijského výboru bol minimálne dôstojným nástupcom svojho predchodcu, o čom svedčí aj udelenie Olympijského radu v zlate a funkcia doživotného čestného prezidenta MOV.

Prvý Nemec a prvý šampión

Olympijské hnutie malo v poslednom období šťastie na dobrých lídrov. Všetko nasvedčuje tomu, že by to mohlo platiť aj naďalej.

V septembri 2013 si Medzinárodný olympijský výbor na 125. zasadnutí v Buenos Aires zvolil za prezidenta po prvýkrát Nemca a olympijského víťaza – Thomasa Bacha. Vynikajúci šermiar, výborný právnik a úspešný manažér vstúpil do štruktúr MOV už v roku 1981 prostredníctvom prvej komisie športovcov. Postupne sa prejavil ako neodmysliteľný pobočník, pomocník a spolupracovník svojich dvoch predchodcov. Počas funkcionárskeho pôsobenia v olympijskom hnutí získal veľa skúseností a poznatkov, ktoré dokázal uplatniť v praxi.

V Nemecku sa s Bachovým významným prispením podarilo dosiahnuť takmer nemožné: spojiť rozdelené a trápiace sa športové hnutie a pozdvihnúť postavenie športu na úroveň celospoločenského záujmu (právo na šport je zakotvené v nemeckej ústave). Konštituovalo sa najväčšie občianske zoskupenie na svete – Nemecký olympijský a športový zväz s 27 miliónmi individuálnych členov – ktoré od začiatku až do zvolenia za prezidenta MOV viedol.

Bach je pragmatický, racionálny, zodpovedný a komplexne pripravený líder. Budeme očakávať, čo nové do medzinárodného olympijského diania vnesie. Ťažko predpokladať, že to budú revolučné zmeny. Nie je na to veľa dôvodov, pretože prevzal hnutie v dobrej politickej, programovej a ekonomickej kondícii.

Bacha čakajú výzvy aj hrozby

Minimálne osemročné funkčné obdobie prezidentovania (s pravdepodobným predĺžením na dvanásťročné, až do roku 2025) však Bachovi určite prinesie i problémy a nové výzvy. Olympijské hnutie očaká-va kontinuitu v jeho dobrom financovaní a udržanie jednoty. To sú a budú nepochybné ťažké úlohy. Udržať rovnováhu medzi nerovnomerne rozvinutými kontinentmi a krajinami, medzi záujmami národných olympijských výborov a medzinárodných športových federácií, medzi komerčnými a nekomerčnými cieľmi hnutia a pod., bude vyžadovať nielen veľa úsilia, rozhodnosti a energie, ale tiež veľa citlivosti, skúseností a štátnickú múdrosť.

Boj proti negatívnym javom v športe je už priam nekonečný príbeh. Doping, korupcia, nelegálne stávkovanie a ovplyvňovanie výsledkov či prejavy rasizmu a xenofóbie vo svetovom športe stále šarapatia a boj proti nim sa bude musieť vystupňovať i skvalitniť.

Olympijské hry ako najvýznamnejší športový projekt a „zlaté teľa“ hnutia sú neustálou výzvou. Podarilo sa limitovať ich kvantitatívny nárast, najmä u zimných hier ústretovejšie modernizovať ich súťažný program a viac ho prispôsobiť záujmom mladej generácie, ďalej zvýšiť aktívnu účasť žien... Investičná a finančná náročnosť Hier však neustále narastá a stáva sa hrozbou. Orientuje hostiteľstvo výhradne k minorite veľkých bohatých miest a krajín. Ani pri výbere usporiadateľov olympijských hier mládeže nebol zatiaľ dodržaný pôvodný zámer nájsť nové olympijské destinácie a umožniť ďalším mestám a krajinám organizovať aspoň Hry v menšom vydaní.

Problémov a úloh pre Thomasa Bacha pri vedení olympijského hnutia bude určite ešte viac. Krátko po zvolení sa vybral na prvé náročné turné po svete a na jeho záver na valnom zhromaždení Európskych olympijských výborov v Ríme sám naštylizoval štyri ciele: pokračovať v modernizácii olympijských hier, v hľadaní možností ako pritiahnuť mlaď k športovaniu a špičkových športovcov po skončení kariéry udržať v hnutí a ako prehĺbiť autonómnosť športu v zložitom svete, ktorým sa plazivým spôsobom šíri politický dirigizmus.

Thomas Bach ešte ako skvelý šermiar. FOTO ARCHÍV

Bacha poznáme ako rozumného a tvorivého človeka, našťastie s výborným vzťahom k slovenskému olympijskému hnutiu, veď našu krajinu navštívil už viackrát. A tak sme oprávnene zvedaví, čo nové prinesie do života veľkej, rozvetvenej a nepochybne zložitej olympijskej rodiny.

V každom prípade sme presvedčení, že to bola dobrá voľba, pravdepodobne najlepšia zo všetkých možných, a že Thomas Bach môže byť dôstojným nástupcom svojich predchodcov a zodpovedným lídrom medzinárodného olympijského hnutia. Sme pripravení mu pomáhať.

Veľa šťastia, Viel Glück, Good luck, pán prezident!

FRANTIŠEK CHMELÁR,
prezident SOV a člen exekutívy EOV

DOTERAJŠÍ PREZIDENTI MOV

1894 – 1896	Demetrius Vikélas (Grécko)
1896 – 1925	Pierre de Coubertin (Francúzsko)
1925 – 1942	Henri de Baillet-Latour (Belgicko)
1946 – 1952	Sigfrid Edström (Švédsko)
1952 – 1972	Avery Brundgage (USA)
1972 – 1980	Michael Killanin (Írsko)
1980 – 2001	Juan Antonio Samaranch (Španielsko)
2001 – 2013	Jacques Rogge (Belgicko)
2013	Thomas Bach (Nemecko)

Hry sa po 56 rokoch vrátia do Tokia: stávka na tradíciu a ekonomickú istotu

Pred bezmála polstoročím patrila medzi najväčšie hviezdy olympijských hier v Tokiu. Okrem striebornej tímovej získala aj tri individuálne zlaté medaily. Jedna sa už tretí mesiac ligoce v zbierkach bratislavského Múzea telesnej kultúry. Slávna československá gymnastka Věra Čáslavská ju totiž venovala Slovensku. Šesť dní po tom, čo Medzinárodný olympijský výbor v Buenos Aires rozhodol, že Hry sa po 56 rokoch vrátia do japonskej metropoly.

FOTO TASR / AP

Jacques Rogge (vľavo) je pod posledným kontraktom o pridelení dejiska olympijských hier za éry jeho šéfovania MOV podpísaný vedno s japonským premiérom Šinzóm Abem.

„Víťazstvo Tokia ma potešilo. Japonci v šesťdesiatom štvrtom pripravili nezabudnuteľné, takmer dokonalé Hry vo výbornej atmosfére. Som presvedčená, že podobné budú aj v roku 2020. Oni to jednoducho vedia robiť," vraví Čáslavská. Do Japonska, kde ju zbožňujú, sa legendárna gymnastka chystá budúci rok. Pozvali ju na oslavy 50. výročia tokijskej olympiády.

Tokio s mottom Objavme budúcnosť vyhralo súboj s Istanbulom a Madridom o OH 2020 úplne jednoznačne. Už v 1. kole volieb získalo 42 hlasov, o 16 viac ako obaja jeho konkurenti. V rozhodujúcom druhom, do ktorého sa z rozstrelu so španielskou metropolou dostal aj Istanbul, zvíťazilo japonské hlavné mesto presvedčivo 60:36. Tokijský triumf oznámil dosluhujúci predseda MOV Jacques Rogge 7. septembra o 22.20 h SELČ.

Slovenský olympijský šéf František Chmelár, ktorý bol v Buenos Aires ako hosť prezidenta MOV, pokladal za favorita Istanbul. Postup tureckého kandidáta do finálového kola ho preto potešil, následná zdrvujúca prehra s Tokiom naopak zaskočila:

„Tokio bola, zdá sa, pre mnohých istota – najmä ekonomická. Ak by sa však vyberali Hry podľa prezentácie, vyhral by Madrid pred Istanbulom a Tokiom, ktoré bolo podľa mňa jednoznačne najslabšie."

Podľa expertov zaoberajúcich sa olympijskou problematikou ponúklo Tokio, ktoré bolo v prognózach často označované ako mierny favorit, ekonomicky najsilnejšiu a najistejšiu kandidatúru. Išlo o najbezpečnejšiu voľbu s najmenšou mierou finančného rizika. Medzi veľké plusy Tokia patrili skúsenosti z organizovania významných športových podujatí a moderná, fungujúca infraštruktúra.

„Keď zaznelo Tokio, ostal som šokovaný. Tešil som sa oveľa viac, ako keď som sa stal premiérom," priznal šéf japonského vládneho kabinetu Šinzó Abe. Po prezentácii tokijského projektu však musel členov MOV ubezpečovať, že v súvislosti s unikajúcou rádioaktívnou vodou z jadrovej elektrárne Fukušima nehrozí japonskej metropole nijaké nebezpečenstvo. „Všetko máme pod kontrolou," zdôraznil viackrát Abe a ešte pripomenul, že Tokio patrí k najbezpečnejším mestám sveta.

„Rozhodovalo sa medzi dvoma rôznymi pohľadmi. Tokijská kandidatúra ponúkala tradíciu a stabilitu, istanbulská túžbu po nových obzoroch. Členovia MOV sa rozhodli pre prvú možnosť," komentoval finálový duel Thomas Bach, vtedy ešte viceprezident a o tri dni už nový prezident MOV.

SÚBOJ O OH 2020

1. KOLO:
TOKIO 42,
ISTANBUL A MADRID PO 26

O POSTUP DO 2. KOLA:
ISTANBUL 49, MADRID 45

2. KOLO:
TOKIO 60, ISTANBUL 36

Tokio avizuje organizačný rozpočet 3,42 miliardy USD, ďalších 4,9 miliardy investujú Japonci do infraštruktúry. Centrom OH bude nový štadión v tvare cyklistickej prilby od renomovanej architektky Zahy Hadidovej budovaný pre MS 2019 v ragby. Na ňom by sa mali uskutočniť oba ceremoniály i atletické súťaže. Tri mesiace po pridelení olympiády sa však Japonci rozhodli pre úspornejší variant tohto futuristického diela a hodlajú zmenšiť jeho plochu približne o štvrtinu. Organizátori tvrdia, že až 33 z 36 športovísk umiestnia v okruhu 8 km od olympijskej dediny.

„Hry v Tokiu budú bez akýchkoľvek pochybností nezabudnuteľné pre každého člena olympijskej rodiny, každého športovca a diváka," sľubuje šéf kandidatúry Cunekazu Takeda.

Japonská metropola sa snažila aj o OH 2016, ale vo voľbách na zasadnutí MOV v Kodani v roku 2009 vypadla už v 2. kole a v treťom potom Rio de Janeiro zdolalo Madrid. Japonsko usporiada olympijské hry štvrtýkrát v histórii: letnú verziu hostilo Tokio v roku 1964 a zimnú Sapporo (1972) a Nagano (1998). Plánovaný termín OH v Tokiu je 24. júl – 9. august 2020.

GABRIEL BOGDÁNYI

Vyznanie Danky Bartekovej, ktorá po júlovom prijatí do MOV zažila v Buenos Aires ostrú premiéru

ÚTOK na rozum aj na city

Členkou Medzinárodného olympijského výboru som sa stala v najbúrlivejšom období, aké som si mohla predstaviť. Schyľovalo sa k voľbám prezidenta, dejiska olympijských hier 2020 a športu, ktorý sa mal dostať do ich programu. Bolo to, ako keby som sa učila plávať v rozbúrenom mori.

Do Buenos Aires som sa tešila a obávala sa zároveň. V Latinskej Amerike som predtým nebola. Mesto ma však veľmi prekvapilo. Zdalo sa mi až príliš európske. Žiadna exotika! Budovy ako u nás, počasie príjemné jesenné, dokonca aj ľudia vyzerali európsky. Ale prišla som tam pracovať, nie na turistiku…

Už na júlovom mimoriadnom zasadnutí v Lausanne, kde ma členovia MOV oficiálne prijali medzi seba, som si vedela predstaviť, čo ma čaká. Väčšina neformálnych diskusií bola o voľbách – kto kedy čo spravil, kto sa ako pripravuje na voľby, čo by bolo najlepšie pre olympijské hnutie.

Niekoľko mesiacov pred zasadnutím v Buenos Aires bolo mimoriadne turbulentných. Zažila som lobing v pravom zmysle slova. Moja schránka sa stala zberateľom informácií o krásach Tokia, Madridu a Istanbulu, pozvánok na stretnutia a oficiálne spoločenské podujatia, priateľských listov od prezidentských kandidátov a brožúr športových federácií, ktoré bojovali o zaradenie do olympijského programu.

Napätie sa dalo krájať

Atmosféra v hoteli Hilton rezervovanom len pre účastníkov zasadnutia MOV, bola úžasná. V lobby bolo neustále množstvo vášnivo diskutujúcich ľudí. Rokovacie miestnosti sa hemžili novinármi, kameramanmi a fotoreportérmi. Napätie pred voľbami sa dalo krájať.

> „PO PREZENTÁCIÁCH KANDIDÁTSKYCH MIEST NA USPORIADANIE OH 2020 SOM VEDELA, ŽE NECH SA TO SKONČÍ AKOKOĽVEK, VYHRAŤ BY SI ZASLÚŽILI VŠETCI.“

Prezidentskí kandidáti boli „v jednom kole“. Stretávali sa s členmi MOV, diskutovali, organizovali večere a obedy, na ktorých sa snažili získať si posledné hlasy nerozhodných voličov. Pravdupovediac, musela to byť fuška. Mali za sebou niekoľkomesačné obdobie pracovných ciest, stretnutí a verejných vystúpení po celom svete. Tu sa malo všetko rozhodnúť. Každý teda musel neustále presviedčať, že práve on je ten pravý.

Predsedníčka komisie športovcov MOV Claudia Bokelová sa na nás zabávala. Keďže na prezidenta MOV kandidoval jej krajan Thomas Bach, ona voliť nemohla. Preto nemusela riešiť dilemu, koho uprednostniť. Utkvela mi však v pamäti jej veta, že si máme dobre zapamätať toto obdobie, pretože už nikdy nebudeme mať toľko priateľov, ako pred týmito voľbami...

Môj sused v rokovacej miestnosti bol grécky kráľ v exile Konštantín. Protokolárne som najmladšia riadna členka MOV, on zase „najváženejší“ čestný člen, a tak sedel po mojej pravici. Počas tých niekoľkých dní sme sa spriatelili natoľko, že mi porozprával všetky príhody z Ríma, kde sa v roku 1960 stal olympijským víťazom v jachtingu.

Danka Barteková so 73-ročným čestným členom MOV Konštantínom II., olympijským víťazom 1960 v jachtingu, ktorý vládol Grécku ako kráľ de iure od 1964 do 1973 a de facto do 1967, odvtedy žije v exile v Taliansku.

A keď sa mi dovtedy v rámci MOV niektoré veci zdali čudné, po výzve „Už si sa stretla s kráľovnou? Poď, predstavím ťa...“ som zahodila všetky predsudky a pripravila sa na niekoľko dní, na ktoré len tak ľahko nezabudnem...

Hry 2020 by si zaslúžili všetci

Voľba dejiska olympijských hier v roku 2020 bola pre mňa najväčším otáznikom. S napätím som čakala na prezentácie kandidátskych miest, ktoré pripravili pre členov MOV naozaj veľmi účinný útok na rozum aj na city. Boli úžasné! Každé mesto bolo niečím výnimočné a mohlo ponúknuť niečo, čo ostatné nemali. Priznám sa, ak by som nebola rozhodnutá dovtedy, mala by som veľmi ťažkú úlohu.

> „ZAŽILA SOM ZVLÁŠTNY POCIT: STRIEĽAŤ PRED KRÁĽOM, KTORÝ JE VEĽKÝ FANÚŠIK POĽOVAČIEK.“

Madrid priniesol koncept ekonomicky únosnej verzie olympijských hier, keďže väčšina športovísk v meste už existuje. Jeho emotívne predstavenie vedené princom Filipom ma, priznám sa, dostalo. Rovnako pôsobivý bol však aj Istanbul, ktorý stavil na kozmopolitnosť mesta, dobré finančné zázemie a veľkú snahu Turecka ukázať sa pred celým svetom ako most medzi dvoma kultúrami. Prezentácia zameraná na omámenie našich zmyslov bola skvelá – z veľkoplošného plátna voňala turecká káva, počuli sme zvuky mesta a videli sme nádherné obrazy tureckej kultúry.

V tomto momente som vedela, že nech sa to skončí akokoľvek, vyhrať by si zrejme zaslúžili všetci. Prezentáciu Tokia musím pochváliť najmä z toho dôvodu, že bola asi najviac natrénovaná. Členovia delegácie v nás chceli vymazať predstavy o strohých a neosobných Japoncoch. Nasadili americké úsmevy a na tvári paralympioničky Mami Satoovej sa dokonca objavili aj slzy. Napriek tomu, že mne sa prezentácia Tokia páčila najmenej, jeho projekt celkove zaujal natoľko, že v roku 2020 v japonskej metropole „objavíme zajtrajšok“.

Musím sa s vami podeliť o jeden „high-tech“ kúsok z prezentácie Tokia 2020. Ako prezentačný materiál som z Japonska dostala trojstranovú knižku, ktorá po otvorení na malej ultratenkej videoobrazovke prehráva oficiálne propagačné video. Skvelý nápad. Teším sa, čím nás Japonsko v roku 2020 prekvapí okrem úžasného olympijského štadióna! ☺

Voľba športu, ktorý by sa v roku 2020 mal dostať, resp. vrátiť do programu olympijských hier, bola také oddychové intermezzo. Prezentácie všetkých troch športov boli skvelé. Priznám sa, prinútili ma premýšľať nad tým, že v programe olympijských hier by si svoje miesto zaslúžilo nielen zápasenie (ktoré napokon tento súboj aj vyhralo), ale aj squash a bejzbal / softbal. Keďže však Hry majú obmedzený počet športovcov, športov aj medailových sád, možné to nie je.

Výhra Bacha ma neprekvapila

Na prezidentské voľby som sa tešila. Zaujímalo ma, ako bude prebiehať lobing a do akej miery sa naplnia moje odhady konečného výsledku. Výhra Thomasa Bacha ma neprekvapila.

Je pravda, že aj v týchto voľbách som mala jasno. Bolo však ťažké rozprávať sa s kandidátmi s pocitom, že už viem, koho budem voliť, pretože všetci mali vo svojich programoch zaujímavé myšlienky. Nech by to dopadlo akokoľvek, mala som pocit, že všetci by sa postarali o to, aby MOV prosperoval a potvrdil svoju pozíciu v športovom svete.

Keď Francisco Elizalde priniesol obálku s menom víťaza prezidentovi Roggemu, sedela som za ním. V rozlúčkovom videu pre Jacqua Roggeho je krásne vysvetlená genéza obálok otváraných jedným ťahom – ak ste ho ešte nevideli, pozrite si, ako sa bývalý prezident pasoval s otváraním klasických lepených obálok. Tým sa vlastne zaslúžil o to, že dnešné zapečatené obálky sa otvárajú jednoduchým odlepením pečate...

Sedela som v poslednom rade stoličiek určených pre členov MOV, kúsok od prezidenta Roggeho. Meno Thomasa Bacha na kartičke som videla ešte o čosi skôr, ako ho prečítal. V miestnosti nastala eufória a oslavy víťaza, ktorý pomerne vysoko zdolal ostatných kandidátov.

Skúsenosť, čo mi zmenila život

Zasadnutie v Buenos Aires zmenilo môj pohľad na MOV v mnohých smeroch. Stala som sa naplno členkou organizácie, ktorá má veľkú moc meniť životy a sny ľudí po celom svete. Nielen prezidentských kandidátov a delegátov z kandidátskych miest. Zasadnutie rozhodlo o tom, že Japonsko oslavuje ďalšiu šancu na usporiadanie olympijských hier, že Nemci sa tešia z celosvetového úspechu muža číslo 1 v nemeckom športe, aj že zápasníci po celom svete nemusia rozmýšľať, čo bude s nimi po tom, keď ich šport vyradia z olympijských hier.

Buenos Aires zmenilo životy mnohým ľuďom, vrátane mňa. Som skúsenejšia a už teraz schopná naplno prijať ďalšie výzvy, ktoré predo mňa postaví najvplyvnejšia športová organizácia sveta.

Aby som nezabudla na streľbu

Keďže sa zasadnutie konalo tesne pred streleckými majstrovstvami sveta v Peru, vzala som si so sebou zbraň a naplánovala som si niekoľko tréningov. Musím povedať, že získať všetky povolenia na dovoz zbrane do Argentíny nebolo jednoduché, ale najťažšie bolo presvedčiť ochranku v hoteli Hilton, že nie som žiadny záškodník a zbraň som si priviezla z objektívnych dôvodov.

Napokon som flintu vytiahla počas druhého dňa oficiálnych rokovaní. Naplánovala som si totiž tréning v miestnom streleckom klube oproti futbalovému štadiónu River Plate. Musím uznať, že strieľať smerom na štadión, po obvode ktorého sa prechádzajú ľudia, bolo zvláštne. Najmä keď viem, že na ňom odštartoval svoju kariéru Lionel Messi.

Keď som o mojom tréningu povedala kráľovi Konštantínovi, vypýtal si adresu strelnice a prišiel ma pozrieť. Zostal počas celého tréningu. Zvláštny pocit strieľať pred kráľom, ktorý je veľký fanúšik poľovačiek a streľby. V MOV však takých nájdem neúrekom. Už v júli v Lausanne nado mnou prevzal ochrannú ruku člen MOV z Indie, bývalý brokový strelec Radža Randhir Singh. Keď mi navrhol, či si k nemu nesadnem na obede, nenapadlo mi, že skončím pri „streleckom“ stole a diskusia bude o tom, ktoré náboje použiť na kačky a aké sú nové trendy vo výrobe zbraní. Okrem mňa sedel pri ňom aj kuvajtský šejk Ahmad Al-Fahd Al-Sabah, vojvoda z Luxemburgu, Libanončan Toni Khoury a lichtenštajnská princezná Nora. Športová diplomacia ako sa patrí…

Na zasadnutí MOV sa ako hostia zúčastnili aj predstavitelia SOV – s Dankou Bartekovou prezident František Chmelár a generálny sekretár Jozef Liba.

Tréning na strelnici som si zopakovala aj v deň odletu. Vzala som so sebou niekoľko členov komisie športovcov MOV na čele s jej predsedníčkou Claudiou Bokelovou. Aspoň som zopár ďalších neveriacich Tomášov presvedčila, že hoci to tak nevyzerá, streľba je predsa len nesmierne náročný šport. ☺

DANKA BARTEKOVÁ,
členka MOV na Slovensku

Letecký pohľad na slávny štadión Maracana. FOTO TASR/AP

RIO *tisíc dní pred Hrami 2016*

Deviateho novembra bolo presne tisíc dní do slávnostného otvorenia Hier XXXI. olympiády v Riu de Janeiro 2016. Prakticky v tom istom čase bola na prvej inšpekčnej ceste v brazílskom veľkomeste delegácia Slovenského olympijského výboru – šéf štábu pre OH 2016 Peter Korčok a športový riaditeľ SOV Roman Buček. Prinášame jeho poznatky z prvej návštevy v olympijskom Riu.

Kulisu olympijským súťažiam v prvom juhoamerickom dejisku Hier v histórii (uskutočnia sa 5. – 21. augusta 2016) budú robiť turistické mega-atrakcie – najznámejšia pláž sveta Copacabana, hrb Corcovado so sochou Ježiša Krista, vrch Cukrová homoľa – ale aj oku nie veľmi lahodiace favely, chatrčové osady. Tých je v Riu a jeho blízkom okolí asi dvesto. Nie sú to veľmi bezpečné štvrte, ale cestovné kancelárie a hotely ponúkajú ich prehliadky so sprievodom ako turistickú atrakciu. Podľa nedávneho prieskumu až 94 percent návštevníkov faviel malo pozitívny pocit bezpečnosti.

Futbalový nárast straší

Rio má vybudovanú a plne funkčnú takmer polovicu olympijských športovísk. Veľkú časť z nich postavilo alebo zrekonštruovalo k Panamerickým hrám 2007, ktoré boli súčasťou strategického plánu kandidatúry. Brazílska olympijská asociácia už v roku 2003 rozhodla, že kandidovať na usporiadanie OH bude Rio, a nie Sao Paulo. Štvrtina športovísk bude dočasná a zostávajúcu tretinu treba vybudovať.

Náklady na organizáciu Hier sa odhadujú na 2 miliardy eur, ktoré hostitelia mienia vykryť príjmami z predaja vstupeniek, licencovaných predmetov a z príspevku 800 miliónov eur od Medzinárodného olympijského výboru. K nim je však potrebné pripočítať náklady na infraštruktúru plánované vo výške 7 miliárd eur.

Vláda sa zaviazala, že krajina (z verejných aj súkromných zdrojov) vynaloží 11 miliárd eur na projekty k futbalovým majstrovstvám sveta 2014 a ďalších 8,5 miliardy k olympiáde 2016. Skúsenosti z príprav MS – výstavba štadiónov stála už päťkrát viac, ako sa plánovalo – však naznačujú vysokú pravdepodobnosť prekročenia olympijského rozpočtu. Už dnes je známe, že najmenej 500 miliónov eur bude potrebných na vykrytie schodku výdavkov

z verejných zdrojov. V dôsledku krízy pravdepodobne ani privátny sektor nebude schopný dodržať svoj podiel financovania.

Organizátori sa snažia ušetriť všade. Vláde napríklad navrhujú, aby postele do olympijskej dediny potom využila pre armádu a na sociálne projekty. Tá je opatrná pri zvyšovaní verejných výdavkov najmä po júnovej „octovej revolúcii“ (ocot používali protestujúci na zmiernenie účinkov slzotovorného plynu), vlne protestov proti zvyšovaniu cien v hromadnej doprave, ktorá neskôr prerástla do protestov proti korupcii a verejným výdavkom na športové megapodujatia.

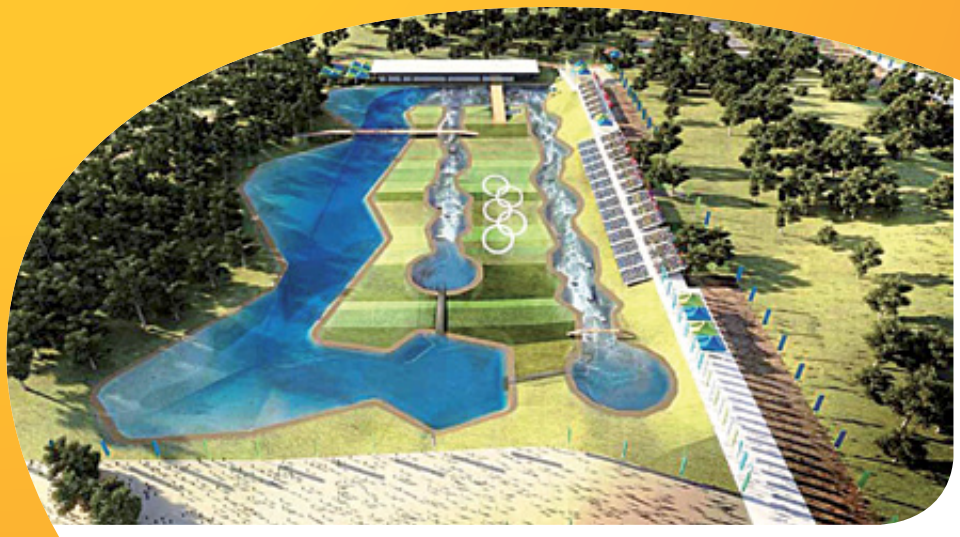

Vizualizácia slalomového kanála v štvrti Deodoro. FOTO www.e-architect.co.uk

Celá olympiáda v meste

Oficiálne dvanásťmiliónové veľkomesto buduje okruhy vysoko kapacitnej vlakovej prepravy (HCTR), nové trasy rýchlostnej autobusovej dopravy (BRT) a renovuje systém metra. Pomerne kompaktný koncept Hier zaručuje, že 43 percent športovcov bude súťažiť v okruhu do 3 km, 37 percent športovcov vo vzdialenosti 9 – 20 km a asi 20 percent vo vzdialenosti 21 – 40 km od olympijskej dediny. Samozrejme, okrem futbalistov, ktorí odohrajú zápasy v skupinách v Salvadore, Belo Horizonte, Sao Paule a v Brasilii.

Olympijské športoviská sú situované do štyroch mestských zón: Barra, Copacabana, Deodoro a Maracana.

V oblasti Barra sa uskutočnia súťaže v plaveckých športoch, basketbale, džude, taekwonde, zápasení, hádzanej, tenise, gymnastike, dráhovej cyklistike, boxe, stolnom tenise, bedmintone, vzpieraní a v golfe. Centrom diania bude Olympijský park, ktorý vyrastá na ploche autodromu s menom bývalej hviezdy F1 Nelsona Piqueta v Barra da Tijuca. V blízkosti športovísk budujú na 53 hektároch súkromných pozemkov olympijskú dedinu. V 17-poschodových budovách ubytujú 10 500 športovcov a ich realizačné tímy. Zatiaľ však stoja len dve výškové budovy z 32...

V zóne Copacabana sa uskutočnia súťaže v plážovom volejbale, atletike, cestnej cyklistike, plaveckom maratóne, triatlone, rýchlostnej kanoistike, veslovaní, ragby a v jachtingu. Deodoro bude hostiť súťaže v šerme, modernom päťboji, jazdectve, streľbe, BMX, horskej cyklistike a vo vodnom slalome. V zóne Maracana budú súťaže v atletike, volejbale a v lukostreľbe.

Výstavba meška a Medzinárodný olympijský výbor Brazílčanov urguje, aby už nestrácali ani deň. „Bol som v Riu pred štyrmi rokmi, ale teraz som nevidel žiadne nové športovisko, ktoré by odvtedy pribudlo,“ poznamenal po návrate Peter Korčok.

Pútnikov mesto zvládlo...

Rio de Janeiro má skúsenosti so zabezpečovaním poriadku a bezpečnosti na každoročných vychýrených karnevaloch a ďalšie získalo počas Panamerických hier 2007. V júli tohto roku hostilo Svetové dni katolíckej mládeže s účasťou 3,7 milióna ľudí, z toho 427 000 registrovaných pútnikov zo 175 krajín. Bezpečnostnú stratégiu OH preveria aj futbalové MS.

Obavy o bezpečnosť účastníkov vynárajúce sa už počas kandidatúry začali dostávať reálnu podobu dva týždne po oslavách pridelenia OH v októbri 2009. Počas konfliktu drogových gangov bol zostrelený policajný vrtuľník. Zodpovední za bezpečnosť však vyhlasujú, že sa im darí kriminalitu potláčať. Dokladajú, že vlaňajší počet vrážd bol za posledných 21 rokov najnižší (menej ako 11 na 100 000 obyvateľov).

Čoho sa organizátori obávajú? Lenny Abbey, ktorý má v organizačnom výbore na starosti styk s národnými olympijskými výbormi, nám povedal: „Mnoho práce nás čaká pri nábore a školení dobrovoľníkov, pretože táto činnosť nemá v Brazílii tradíciu a jazykové znalosti väčšiny populácie sú nedostatočné.“

Prípravy olympijských hier sprevádzajú aj výmeny vysokých manažérov. V auguste odstúpil šéf organizácie koordinujúcej prípravy medzi federálnou, štátnou a miestnou vládou.

Rio de Janeiro sa nachádza v tropickom podnebnom pásme, ktoré charakterizuje obdobie dlhotrvajúcich dažďov najmä od decembra do marca. V období konania olympijských hier prevláda v Riu vplyv antarktických studených frontov, ktoré zapríčiňujú časté zmeny počasia. Okolité hory zachytávajú časté zrážky, až prívalové dažde, prichádzajúce od Atlantického oceána. Dlhodobé priemery denných teplôt v tomto období sa pohybujú medzi 16 - 34 stupňami, vlhkosť kolíše medzi 42 – 97 percentami.

ROMAN BUČEK,
športový riaditeľ SOV

VODNÉMU SLALOMU HROZILI VODOPÁDY

Po oznámení zámeru organizátorov presunúť súťaže vo vodnom slalome z dôvodu šetrenia do viac ako 1000 km vzdialeného Fos do Iguassu v blízkosti svetoznámych vodopádov (uskutočnili sa tam MS v roku 2007) sa zdvihla vlna odporu nielen zo strany Medzinárodnej kanoistickej federácie (ICF), ale aj komisie športovcov MOV. Náklady na vybudovanie kanála v Riu odhadli organizátori na 30 – 70 miliónov dolárov, ICF však ponúkla alternatívnu štúdiu vybudovania areálu s oveľa nižšími nákladmi, ako aj perspektívu jeho využitia po olympijských hrách.

NA MARACANE CEREMONIÁLY AJ FUTBALOVÉ FINÁLE

Legendárny štadión Maracana bude dejiskom otváracieho a záverečného ceremoniálu OH, ale aj zápasov semifinále a finále futbalových turnajov. Bol postavený pre futbalové MS 1950, vtedy sa do jeho útrob zmestilo až 200 000 divákov (zväčša stojacich). Počas viacerých rekonštrukcií kapacitu štadióna znižovali, v súčasnosti je 82 238 sediacich divákov. Prezývku Maracana získal štadión podľa neďalekej riečky.

Aj Európa bude mať hry – prvé o rok a pol v Baku

Ázijské hry mali premiéru v roku 1951, rovnako Panamerické, história Afrických sa začala písať v polovici šesťdesiatych rokov. O rok a pol sa dočká svojej olympiády aj starý kontinent: prvé Európske hry budú 12. – 28. júna 2015 v azerbajdžanskom Baku.

Predpokladaná podoba Olympijského štadióna v Baku na brehu jazera Bejukšor.

FOTO www.baku2015.com

Myšlienka usporadúvať Európske hry sa v kuloároch diskutovala už dlhší čas. Väčšinový súhlas získal projekt pred rokom najmä vďaka tomu, že sa našiel ochotný a ambiciózny uchádzač o premiéru. Valné zhromaždenie Európskych olympijských výborov (EOV) ôsmeho decembra 2012 v Ríme pomerom hlasov 38:8 pri troch absenciách rozhodlo, že prvé Európske hry v roku 2015 usporiada Baku, dvojmiliónová metropola Azerbajdžanu.

„Národné olympijské výbory dostali ubezpečenie, že hry ich nebudú nič stáť, naopak, získajú na nich," konštatovalo komuniké EOV. Niektoré z nich vrátane nemeckého napriek tomu súhlasili len s podmienkou opätovného hlasovania o budúcnosti Európskych hier po vyhodnotení ich debutu.

Dejiská olympijských hier sú známe sedem rokov dopredu, ale Azerbajdžanci na prípravu kontinentálnych dostali len dva a pol. Keďže neúspešne kandidovali na usporiadanie OH 2016 aj 2020, vzali to ako náhradnú šancu ukázať, čo sú schopní. Na čele organizačného výboru stojí Mehriban Alijevová, manželka azerbajdžanského prezidenta, predsedníčka gymnastického zväzu a členka exekutívy NOV. Výkonným šéfom je však Azad Rahimov, minister mládeže a športu, ktorý celkový objem štátnych investícií do projektu EH 2015 odhadol na 200 – 300 miliónov dolárov. Do termínu hier má byť hotový nový štadión pre 65-tisíc divákov pri jazere Bejukšor aj plavecký a gymnastický komplex.

Azerbajdžanci v novembri na 42. valnom zhromaždení EOV v Ríme predstavili logo podujatia, ktoré sa vzápätí vďaka strategickému sponzorstvu objavilo na dresoch, v ktorých hrávajú futbalisti Atlética Madrid. Krajina s výdatnými náleziskami ropy a solídne rastúcou ekonomikou angažovala viacero zahraničných expertov so skúsenosťami s multišportovými akciiami. Organizačným riaditeľom EH 2015 sa stal bývalý generálny sekretár Národného olympijského výboru USA Jim Scherr, ktorý si k sebe stiahol krajana Darryla Seibela, za jeho éry hovorcu NOV – bude šéfom pre komunikáciu. Od roku 2009 je v tejto funkcii v Britskej olympijskej asociácii (BOA). Baku využíva aj služby bývalého výkonného šéfa BOA Simona Clegga a športového manažéra aténskych OH 2004 Makisa Asimakopulosa.

Dvaapolročný predstih sa ukázal nedostatočný na dohodu s medzinárodnými federáciami niektorých veľkých športov, ktoré kontrakty s partnermi dohadujú v horizonte štvorročia. V Baku sa ráta s účasťou 5400 športovcov zo 49 krajín, ale súťažiť budú zrejme len v 18 športoch. Z 28 olympijských v programe chýbajú hádzaná, jachting, jazdectvo, pozemný hokej, moderný päťboj, tenis, veslovanie a otáznik je nad vzpieraním. Atletika sa asi zapojí len exhibičnými súťažami, futbal bude v plážovej, basketbal v uličnej podobe (3 x 3), z kanoistiky absentuje vodný slalom, z cyklistiky dráhová a z plávania diaľkové. Šancu však dostane neolympijské karate a v rámci gymnastiky športový aerobik. **(ohr)**

František Chmelár v exekutíve EOV

Prezidenta Slovenského olympijského výboru Františka Chmelára zvolili na 42. valnom zhromaždení EOV za člena exekutívy s mandátom do novembra 2017. Po víťazstve Danky Bartekovej v lanských voľbách do komisie športovcov a jej následnom prijatí za členku MOV je to v krátkom čase druhý výrazný diplomatický úspech SOV. Na 12 miest v exekutíve kandidovalo 17 funkcionárov a rozhodlo sa už v prvom kole. Chmelár dostal 37 z možných 49 hlasov, čo znamenalo jedenásty najlepší výsledok. Za prezidenta EOV bol bez protikandidáta znovu zvolený prezident Írskeho olympijského výboru a člen exekutívy MOV Patrick Hickey.

EXEKUTÍVA EOV

Prezident:
Patrick Hickey (Írsko)

Viceprezident:
Janez Kocijančič (Slovinsko)

Generálny sekretár:
Raffaele Pagnozzi (Taliansko)

Pokladník:
Kikis Lazarides (Cyprus)

Členovia:
Hasan Arat (Turecko)
Alejandro Blanco (Španielsko)
Spyros Capralos (Grécko)
František Chmelár (Slovensko)
Sebastian Coe (V. Británia),
Aleksander Kozlovskij (Rusko)
Andrzej Krasnicki (Poľsko)
Zlatko Matesa (Chorvátsko)
Niels Nygaard (Dánsko)
Marc Theisen (Luxembursko)
Michael Vesper (Nemecko)
Efraim Zinger (Izrael)

Členovia ex-officio:
za ANOV generálna sekretárka Gunilla Lindbergová (Švédsko), za komisiu športovcov Jean Michel Saive (Belgicko), za organizačný výbor Európskych hier Čingiz Gusejnzada (viceprezident NOV Azerbajdžanu), za EÚ Folker Hellmund (Nemecko).

Matador GROUP

INDUSTRIAL AND INVESTMENT GROUP

MATADOR GROUP má ambíciu získať pevné miesto na stredoeurópskom automobilovom trhu v pozícii systémového dodávateľa automobilových dielcov.
V súčasnosti sa zaoberá vývojom a výrobou lisovaných a zváraných sériových dielcov v spoločnosti MATADOR Automotive Vráble a v jej dcérskej spoločnosti M. Investment Limited CR v Liberci. Okrem sériovej strojárskej výroby je druhým hlavným zameraním zákazková strojárska výroba, návrhy a riešenia v oblasti automatizácie a robotizácie v strojárskej výrobe v ďalšom podniku skupiny MATADOR Industries v Dubnici nad Váhom a konštrukčno-dizajnérskymi aktivitami podielom v spoločnosti AUFEER DESIGN v Českej republike. Ambíciou Skupiny Matador je vybudovanie spoľahlivého, technologicky špičkovo vybaveného dodávateľa sériových dielcov pre automobilový priemysel s vlastným vývojovým a konštrukčným zázemím, so zameraním na nové materiály a postupy.

Do skupiny MATADOR Group patria:

- MATADOR HOLDING, a.s.
- MATADOR Automotive Vráble, a.s.
- M. Investment Limited CR, s.r.o.
- MATADOR Industries, a.s.
- AUFEER DESIGN, s.r.o.
- MATADOR Automotive Rus, s.r.o.

www.matador-group.eu

Matador GROUP

Hlavný partner
Slovenského olympijského výboru
a Slovenského olympijského tímu
Soči 2014

SLOVENSKO
Olympijský tím
Soči 2014

Ľudia, kruhy, udalosti

Dve zlaté a striebro z letného EYOF v Utrechte

S dvoma zlatými a jednou striebornou medailou sa v júli z XII. letného Európskeho olympijského festivalu mládeže v holandskom Utrechte vrátila slovenská výprava, ktorú viedol Jozef Gönci a bolo v nej 53 športovcov (13 v atletike, 6 v džude, 10 v plávaní, 12 v basketbale dievčat a po 4 v cestnej cyklistike, gymnastike a tenise). Zažiarili tenistky: Viktória Kužmová (trénuje ju jej otec Radovan Kužma s Jánom Sabovčíkom) získala dve zlaté medaily - vo finále dvojhry zdolala Rusku Kružkovovú 6:3, 7:6 a vo finále štvorhry s Terezou Mihalíkovou (tréner Ján Studenič) vyhrali nad Nemkami Gabricovou a Wolffovou 6:4, 6:2. *(Na snímke Romana Jánošku zľava Tereza Mihalíková a Viktória Kužmová.)* Striebornú pridala atlétka Michaela Pešková (Eduard Čordáš) v behu na 400 m cez prekážky.

Najlepšie výsledky Slovákov – atletika, 400 m prek.: 2. Michaela Pešková 1:00,78, disk: 7. Pavol Ženčár 52,14, **cyklistika** - cestné preteky s hromadným štartom: 20. Adrián Foltán 1:52,44, **džudo** - do 55 kg: 7. Martin Becík, **gymnastika** - viacboj: 32. Radka Kalamárová, **plávanie** - 50 m v. sp.: 9. Tomáš Púchly 24,00, **tenis** - dvojhra: 1. Viktória Kužmová, 4. Tereza Mihalíková, štvorhra: 1. Viktória Kužmová, Tereza Mihalíková.

Víťazný sočský maskot sa volá Kamzo

Tohtoročná výtvarná súťaž hľadala najlepší detský návrh maskota Slovenského olympijského tímu na ZOH 2014 v Soči. Žiaci a študenti zo 136 subjektov zaslali 1298 prác. Celkovou víťazkou aj víťazkou kategórie od 15 do 18 rokov sa stala 17-ročná Kristína Uličná zo Školy úžitkového výtvarníctva v Košiciach – jej kamzík Kamzo sa objavil aj na odznaku nášho tímu Soči 2014 *(na snímke)*. V kategórii do 12 rokov zvíťazila Pavlína Dunčková zo ZŠ O. Kožucha v Spišskej Novej Vsi a od 12 do 15 rokov Imrich Horváth zo Spojenej školy internátnej Ždaňa v Čani.

Literárna súťaž mala motto Šport je krásny, neberte nám ilúzie a podtitul Čistý šport bez dopingu. SOV ju vyhlásil spoločne so Slovenskou olympijskou akadémiou a Klubom fair play a tri odborné poroty posudzovali 217 prác. V kategórii do 12 rokov zvíťazil Arno Hubač zo ZŠ Tatranská Lomnica (Preteky v zjazde na bicykli), od 12 do 15 rokov Tatiana Zvalová zo ZŠ Andreja Kmeťa v Leviciach (Tentoraz nie) a od 15 do 18 rokov Petra Barináková z Gymnázia Pankúchova v Bratislave (Nájdi sa...).

Vyhrali doktorandi prešovskej Fakulty športu

Vo vedomostnej súťaži vysokoškolákov o olympizme na pôde Fakulty stredoeurópskych štúdií a Pedagogickej fakulty Univerzity

Konštantína Filozofa v Nitre zvíťazilo A-družstvo Fakulty športu Prešovskej univerzity (doktorandi Andrea Palanská, Beáta Soušková, Mário Jančošek) len s jednobodovým náskokom pred družstvom Akadémie ozbrojených síl v Liptovskom Mikuláši (Martin Hanulík, Oliver Košiba, Michal Kočiš). V rozstrele o tretiu priečku Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (Martin Tišťan, Peter Tichý, Juraj Havír) zdolala Univerzitu P. J. Šafárika v Košiciach. Témy súťaže deviatich družstiev z ôsmich vysokých škôl boli 20. výročie založenia SOV, 150. výročie narodenia Pierra de Coubertin a Míľniky svetového športu. Študenti museli vyplniť písomný test, ústne odpovedať na otázky, pracovať s fotografickým materiálom, vystúpiť s powerpointovou prezentáciou a nakoniec súťažili vo veslovaní na trenažéroch. *(Na snímke Dušana Nogu tri najlepšie tímy s členmi poroty.)*

Dotkni sa hviezd v dvoch podobách

SOV na jeseň spustil projekt Dotkni sa hviezd. V spolupráci so Športovou halou Mladosť v Bratislave sa realizoval v dvoch podobách. Najprv si v halách Mladosť a Elán vyše 140 športuchtivých detí od 5 do 14 rokov, pre ktoré rodičia hľadajú vhodné krúžky či oddiely, vyskúšalo na jednom mieste viacero športov: atletiku, plávanie, športovú i modernú gymnastiku, šerm, loptové hry aj veslovanie a kanoistiku na trenažéri.

Na úspešný štart nadviazalo audiovizuálne výchovno-vzdelávacie predstavenie v Mladosti. Až 519 štvrtákov a piatakov zo 14 bratislavských základných škôl sledovalo v podaní slovenských reprezentantov rôzne športy (volejbal, športová chôdza, moderná gymnastika, šerm, džudo, preťahovanie lanom), ba si ich pod ich dohľadom aj vyskúšalo. Zároveň nasávali olympijský duch: v spoločnosti olympionikov sa zoznámili s olympijskými symbolmi a myšlienkami, s imitovanou atmosférou Hier a učili sa správaniu v duchu fair play. Päťkruhovú vlajku na pódium spoločne priniesli trojnásobní olympijskí víťazi vo vodnom slalome Peter a Pavol Hochschornerovci, strieborný džudista Jozef Krnáč, bronzový zápasník Jozef Lohyňa a trojnásobní olympionici, šermiarka Katarí-

na Ráczová a atlét Matej Tóth *(na snímke Jána Súkupa)*. Olympijský oheň vo veľkej čaši zapálila dvakrát strieborná strelkyňa Zuzana Štefečeková. S populárnymi moderátormi mládežníckej televíznej relácie Fidlibum účinkovali napríklad aj vynikajúci volejbalista Richard Nemec či naša najlepšia šermiarka Dagmar Barániková. Pútavý 80-minútový program vyvolal živé reakcie detí. Videozáznam SOV z tohto podujatia poslúži ako inštruktážny materiál na realizáciu projektu v iných mestách Slovenska.

Bratislavský projekt Vykročte za zdravím inšpiruje

Pilotný projekt rady olympizmu SOV, komisie SOV pre ženy a šport a Olympijského klubu Bratislava Vykročte za zdravím má za sebou úspešný prvý rok. Štrnásť najaktívnejších cvičeniek nad 50 rokov sa po vyše štvormesačnej príprave v priestoroch ZŠ Kalinčiakova vybralo v lete na tri dni do Vysokých Tatier. Dámy dostali od skúsených cvičiteliek zabrať v aqua fitnes aerobiku, tai-či i severskej chôdzi *(na spoločnej snímke Ľubomíra Součka)*. Okrem toho plávali, v Olympijskom lese v Tatranskej Lesnej zasadili stromčeky, navštívili Lyžiarske múzeum v Tatranskej Lomnici a dostali aj malú školu líčenia, kozmetiky a zdravej výživy. Časť pobytu s nimi absolvovali aj cvičiteľky z Olympijského klubu Spišská Nová Ves, ktoré na jeseň rozbehli podobné cvičenia – a záujem prevýšil všetky očakávania. Projekt sa zrejme rozšíri aj do ďalších regiónov.

Olympijský deň 2013: vyše 28-tisíc účastníkov

Hlavné slovenské oslavy tohtoročného celosvetového Olympijského dňa (23. jún) sa sústredili do metropoly. Bratislavský klub a SOV zorganizoval na ZŠ Kalinčiakova ústredný Beh Olympijského dňa aj ďalšie športové aktivity *(na snímke Ľubomíra Součka)*. Do osláv sa zapojilo 19 olympijských klubov, ktoré umožnili vyše 28-tisíc účastníkom nielen si zabehať, ale aj stretnúť sa s olympionikmi, navštíviť výstavy s olympijskou tematikou a súťažiť v mnohých športoch, od nohejbalu a florbalu až po streľbu zo vzduchovky.

Takmer 11-tisíc Olympijských odznakov všestrannosti

Olympijský odznak všestrannosti má okrem športovej časti aj výchovno-vzdelávaco-umeleckú. V druhom roku projektu SOV dominovali environmentálne aj výtvarné aktivity a besedy o olympizme. Kritériá plnili v regiónoch sedemnástich olympijských klubov (s výnimkou Bratislavy, Oravy a Prešova) a ich zástupcovia v 10 vekových kategóriách rozdali 554 strieborných a 10 356 bronzových odznakov, najviac vo Vysokých Tatrách (1760), na Kysuciach (1089) a v Nových Zámkoch (1067). V športovej časti odznaku sa realizoval testovací rok. Prostredníctvom portálu MŠVVŠ SR sa prihlásilo 77 škôl, ktorých tímy zložené z dvoch chlapcov a dvoch dievčat súťažili v štyroch disciplínach. Na budúci rok sa prostredníctvom klubov uskutoční len kompletný OLOV, športová časť nebude samostatná. V troch kluboch (Žilina, Liptov a Nitra) prvý raz udelia aj zlaté odznaky. *(Na snímke Romana Hanzela najlepší v športovej časti vo východoslovenskom finále v Michalovciach.)*

Medzinárodný olympijský tábor mládeže v Tatrách

Päť družstiev vo veku 10 – 13 rokov z krajín Visegrádskej štvorky (Česko, Maďarsko, Poľsko plus Slovensko s družstvami Gymnázia Pierra de Coubertin Piešťany a Spojenej školy Nováky) sa v júli zúčastnilo na Medzinárodnom olympijskom tábore mládeže v Hornom Smokovci. Keďže olympizmus spája svet, mladí utvorili päť medzinárodných miešaných družstiev, každé v tričkách inej z piatich farieb olympijských kruhov. Korešpondovalo to s mottom

Hráme v jednom tíme. Tábor poctili návštevou viacerí bývalí či nádejní budúci olympionici – zjazdári Adam Žampa, Janka a Jana Gantnerové, bežci na lyžiach Peter Mlynár a Anna Pasiarová, sánkari Walter Marx, Mária Jasenčáková s úspešnými juniormi, a šermiarka Katarína Ráczová. Národná ambasádorka Rady Európy pre šport, toleranciu a fair play a Žampa absolvovali takmer kompletný program, ktorý zahŕňal množstvo pohybových aktivít (nácvik severskej chôdze, súťaženie v lukostreľbe, na sánkarskom aj veslárskom trenažéri, dve vysokohorské túry, hry v bazéne Grandhotela Bellevue i návštevu Aquacity v Poprade), ale napríklad aj workshop fair play či prezentácie krajín. Reakcie účastníkov *(na snímke Juraja Bobulu pred Rainerovou chatou)* po skončení tábora boli len pozitívne.

Výročnou trofejou MOV ocenili Vieru Bebčákovú

Výročnú trofej Medzinárodného olympijského výboru k 150. výročiu narodenia Pierra de Coubertin s názvom Šport – škola života získala na návrh SOV dlhoročná významná predstaviteľka Slovenskej olympijskej akadémie a vysokoškolská pedagogička z Prešova Viera Bebčáková *(na snímke Jána Súkupa)*. MOV jej trofej udelil za dlhodobú propagáciu a šírenie olympijských myšlienok v školstve aj v akadémii. Diplom MOV Ženy a šport získala telovýchovná pedagogička a dlhoročná gymnastická trénerka i rozhodkyňa Květoslava Perečínska.

Pohár prezidenta SR získal znovu Košický kraj

Pohár prezidenta Slovenskej republiky za najlepšie výsledky v VI. ročníku Olympijských festivalov detí a mládeže Slovenska získal už tretí raz za sebou Košický kraj – mal najlepšie hodnotenie v kategórii materských aj základných škôl a v kategórii stredných škôl skončil tretí. Druhé miesto obsadil Banskobystrický kraj (druhý vo všetkých typoch škôl) a tretie Trnavský, víťaz stredných škôl. Pohár v zastúpení prezidentskej kancelárie odovzdal strieborný hokejový olympionik Dárius Rusnák do rúk Petra Košču z odboru školstva Košického samosprávneho kraja v prítomnosti prezidenta SOV Františka Chmelára *(na snímke Jána Súkupa)*.

Na slávnostnom vyhodnotení ročníka 2012/13 v hoteli Bellevue v Hornom Smokovci ocenili aj najlepšie materské, základné a stredné školy z jednotlivých krajov – všetky dostali od SOV športový materiál v hodnote 200 eur. „Od spustenia projektu v roku 2008 sme každoročne zaznamenávali stúpajúcu tendenciu. Teraz sme prvý raz zaznamenali útlm," konštatoval Anton Javorka, predseda ústredného štábu najväčšieho dlhodobého projektu SOV. „Podľa

mňa zákonitý, pretože prišiel po veľkej eufórii a množstve podujatí v rámci štafety s posolstvom olympijskému Londýnu 2012."

Celkové výsledky Pohára prezidenta SR (poradie podľa súčtu umiestení v hodnotení MŠ, ZŠ i SŠ): 1. Košický kraj 5, 2. Banskobystrický 6, 3. Trnavský 7, 4. Nitriansky 12, 5. Bratislavský 16, 6. Žilinský 17. Trenčiansky a Prešovský kraj nedodali kompletné vyhodnotenie. **Ocenené školy** (na návrh krajských štábov) – **materské školy**: MŠ Bzovická Bratislava, MŠ Nábrežie Hlohovec, MŠ Tekovská Levice, MŠ Stodoláčik Liptovský Mikuláš, MŠ Centrum Zvolen, MŠ Ernesta Rótha Rožňava, MŠ Nová Kelča, **základné školy**: ZŠ Turnianska Bratislava, ZŠ Komenského Senica, ZŠ Hlavné námestie Dvory nad Žitavou, ZŠ s MŠ Trenčianska Turná, ZŠ M. R. Martákovej Liptovský Mikuláš, ZŠ s MŠ M. Kolibiara Detvianska Huta, ZŠ Krosnianska Košice, ZŠ a MŠ Šarišské Bohdanovce, **stredné školy:** SOŠ nám. Sv. Martina Holíč, SZŠ Farská Nitra, Gymnázium M. M. Hodžu Liptovský Mikuláš, SŠ Kremnička Banská Bystrica, OA Watsonova Košice, SOŠ drevárska Vranov nad Topľou, **špeciálne školy:** ŠZŠ Školská Jelka, Spojená ŠS Dolný Kubín, OUI V. Gaňu Banská Bystrica, ŠZŠ Brezno, SŠ Vojenská Košice.

- **Najaktívnejší organizátori:** Róbert Schnurmacher (MsÚ miestnej časti BA-Petržalka), Miroslava Vodová-Dubovská (Gymnázium Coubertina Piešťany), Miklós Kálmán (Gymnázium Vámbéry Dunajská Streda), Mária Bezáková (ZŠ Škultétyho Topoľčany), Jozef Olos (riaditeľ ZŠ s MŠ Ľubochňa), Iveta Krížová (ZŠ s MŠ Školská Hriňová), Radovan Sojka (CVČ Magnet Lučenec), Dušan Sliva (Spoločný úrad Smižany), Božena Baliová (ZŠ Masarykova Košice), Mária Burcáková (MŠ Nová Kelča).

V Martine bude Národný pamätník olympionikov

Na martinskom Národnom cintoríne 6. novembra slávnostne položili základný kameň Národného pamätníka olympionikov. Vďaka iniciatíve SOV si na tomto mieste Slováci po vyhotovení pamätníka budú môcť pripomínať významných olympionikov zo Slovenska a vyjadriť im úctu. Na slávnosti boli prítomní dvojnásobní olympijskí víťazi vo vodnom slalome Michal Martikán

a Elena Kaliská i dvaja olympionici z Martina, atléti Lucia Klocová a Štefan Balošák. Spoločne s ďalšími osobnosťami verejného života poklepali základný kameň kladivkom. *(Na snímke Ľubomíra Součka je Michal Martikán, za ním zľava generálny sekretár SOV Jozef Liba, viceprezident SOV Vladimír Miller, autor návrhu pamätníka Mojmír Vychodil a Elena Kaliská.)*

Predseda kultúrnej komisie Slovenskej olympijskej akadémie Štefan Šlachta v úvodnom príhovore povedal, že „Národný cintorín v Martine je kultové miesto slovenského národa a naši najlepší športovci na ňom majú oprávnene miesto". Podľa martinského primátora Andreja Hrnčiara, ktorý prisľúbil finančnú pomoc mesta pri realizácii pamätníka, „takéto niečo na Slovensku chýbalo – a Národný cintorín je najlepšie miesto". Viceprezident SOV Vladimír Miller pripomenul, že zo Slovenska vzišlo doteraz 79 olympijských medailistov, ktorí reprezentovali viaceré štátne útvary – Uhorsko, Československo a Slovensko. Z nich 24 už nie je medzi nami.

Pamätník nebude venovaný len zosnulým olympijským medailistom, ale objavia sa na ňom aj mená žijúcich. Predseda Združenia olympijských klubov SR Ivan Čierny, ktorý sa tri roky neúnavne snažil o naplnenie myšlienky, spomenul, že v mnohých krajinách podobné pamätníky už majú a úspešných športovcov si vážia viac ako u nás. Autorom Národného pamätníka olympionikov bude Mojmír Vychodil. Dominantou jeho návrhu, ktorý zvíťazil v súťaži SOV, je päť žulových gúľ symbolizujúcich päť olympijských kruhov umiestených na vyvýšenom čiernom podklade. Na ňom budú tróniť zlaté, strieborné a bronzové dlaždice s menami medailistov.

„Predĺžené ruky" dostali od SOV takmer 70-tisíc eur

ZDRUŽENIE OLYMPIJSKÝCH KLUBOV SR

Na novembrovom valnom zhromaždení Združenia olympijských klubov SR v Hornom Smokovci zástupcovia 19 z 20 klubov informovali o aktivitách v priebehu tohto roka. Diskutovali aj o problémoch, s ktorými musia bojovať – napríklad s pasivitou značnej časti členskej základne či o minimálnom vplyve na dianie na stredných školách tam, kde kluby nemajú úzky kontakt na vyššie územné celky. „Napriek problémom však mnohé kluby odvádzajú kus dobrej práce," konštatoval predseda združenia Ivan Čierny.

Slovenský olympijský výbor si váži činnosť klubov, ktoré sú v regiónoch jeho predĺženými rukami. Na ich činnosť v roku 2013 poskytol finančnú a materiálnu dotáciu takmer 70-tisíc eur.

Predseda ZOK SR upozornil, že kluby by si mali vyberať projekty, na ktoré reálne majú podmienky. Prezident SOV František Chmelár sa im poďakoval a odporučil využiť ponúkanú možnosť užšej spolupráce s partnermi ako Slovenská asociácia športu na školách a Jednota dôchodcov Slovenska, ktoré majú vybudované aj krajské (SAŠS), resp. župné, okresné či mestské štruktúry. Zástupcovia OK Lučenec (Jaroslav Žingor), Banská Bystrica (Imrich Kováč) a Prešov (René Pucher) si z rúk Ivana Čierneho a Františka Chmelára prevzali diplomy SOV k 20. výročiu založenia ich klubov *(na snímke Ľubomíra Součka)*.

O športovej diplomacii i telovýchovnom lekárstve

Športová diplomacia bola témou medzinárodnej konferencie, ktorú SOV zorganizoval na pôde Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v Bratislave. Zúčastnilo sa na nej takmer sto delegátov – zástupcov športových spolkov, ale aj slovenských a zahraničných diplomatov, vysokoškolských pedagógov, študentov medzinárodných vzťahov a žurnalistov. Referáty predniesli František Chmelár, riaditeľ odboru riadenia ekonomickej diplomacie MZVaEZ Žigmund Bertók, riaditeľka odboru vzdelávania a medzinárodnej spolupráce v športe MŠVVaŠ SR Elena Maliková, univerzitný profesor z Louvainu a viceprezident Belgického olympijského a interfederálneho výboru Thierry Zintz, generálny sekretár SOV Jozef Liba, členka Medzinárodného olympijského výboru Danka Barteková a predseda medzinárodnej komisie SOV Peter Tarcala. Z konferencie vyšiel zborník, ktorý je zverejnený na **www.olympic.sk** v sekcii Publikácie. *(Prednášku Thierryho Zintza na snímke Vladimíra Benka sledujú zľava Žigmund Bertók a František Chmelár.)*

Bratislava hostila aj medzinárodný kongres telovýchovného lekárstva, ktorého hlavným organizátorom bola komisia športovej medicíny a športových vied SOV pod vedením Branislava Deleja. Počas dvoch dní si 95 účastníkov najmä z radov telovýchovných lekárov, fyzioterapeutov a trénerov vypočulo 42 prednášok z úst expertov z Čiech, Maďarska, Poľska a Slovenska. Úvodný blok bol venovaný odbornej problematike v súvislosti so ZOH v Soči. Potom odzneli prednášky na témy športovej traumatológie, fyziatrie a rehabilitácie, boja proti dopingu (vrátane noviniek v tejto oblasti), diagnostiky trénovanosti a sledovania pohybovej aktivity detí a dorastu.

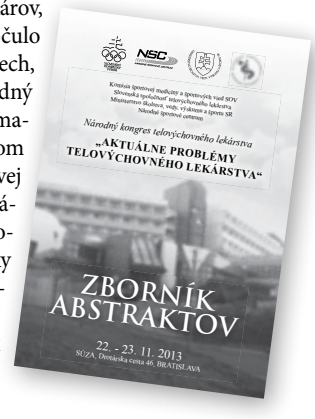

Pripravil **ĽUBOMÍR SOUČEK**

OLYMPIJSKÉ JUBILEÁ

85

JÁN ZACHARA (* 27. 8. 1928 Kubra, Trenčín). Boxerská legenda, olympijský víťaz z Helsínk 1952 do 57 kg, v Melbourne 1956 štvrťfinalista, štvornásobný účastník ME, víťaz I. všeslovanských majstrovstiev, štvornásobný čs. majster. Ako šéftréner doviedol boxerov Spartaka SMZ Dubnica nad Váhom k trom titulom klubového majstra Československa (1969, 1971-72), dodnes sa venuje mládeži. Nositeľ Radu Ľudovíta Štúra II. stupňa, Olympijského radu v striebre a Zlatých kruhov SOV je čestným členom SOV a čestným občanom Dubnice nad Váhom aj Novej Dubnice.

FERDINAND DANIŠ (* 1. 1. 1929 Lučenec-Opatová). Trojnásobný olympionik v športovej gymnastike, člen čs. družstva, ktoré v r. 1956 a 1960 skončilo štvrté a r. 1952 siedme, vo viacboji skončil dvakrát na 12. (1952 a 1956) a raz na 15. mieste (1960), 1952 na bradlách piaty, v prostných siedmy, v preskoku deviaty, 1956 v prostných šiesty. Na ME 1959 získal na bradlách striebro (vo viacboji štvrtý) a na MS 1958 s družstvom bronz. Neskôr pôsobil ako tréner, istý čas aj v Banskej Bystrici, na dôchodku žije v Prahe.

80

LADISLAV BAČÍK (* 14. 7. 1933 Piešťany). Dvojnásobný účastník plaveckých súťaží OH, na 100 m znak v Helsinkách 1952 skončil v rozplavbách, v Melbourne 1956 sa dostal do semifinále, navyše výborný vodný pólista – člen piešťanského tímu, ktorý v r. 1965 získal čs. titul.

JÁN STARŠÍ (* 17. 10. 1933 Sokolče). Skvelý hokejový útočník bol členom čs. tímu, ktorý na MS získal striebro (1961, v rámci ME zároveň zlato), dva bronzy (1959, 1963) a na ZOH 1960 skončil na 4. mieste. Ako tréner čs. reprezentácie sa v období 1973-79 vo dvojici s Karlom Gutom pričinil o dva tituly majstrov sveta (1976, 1977), štyri striebra a striebro zo ZOH 1976, s Františkom Pospíšilom (1985-88) navyše o bronz na MS 1987. Člen Siene slávy IIHF je nositeľom Radu Ľudovíta Štúra II. triedy a Strieborných kruhov SOV.

ANNA MAREJKOVÁ (* 24. 10. 1933 Turzovka). Jedna z najlepších čs. gymnastiek päťdesiatych rokov bola členkou strieborného tímu na MS 1958, na ME 1957 skončila štvrtá (bradlá), piata (kladina) a šiesta (viacboj), na OH v Melbourne 1956 obsadila 4. miesto na kladine, piate s družstvom a vo viacboji jedenáste.

JOZEF TÖRE (* 16. 11. 1933 Boľkovce). Účastník OH v Ríme 1960 skončil v kategórii do 60 kg v 1. kole.

ANTON URBAN (* 16. 1. 1934 Kysak). Kapitán čs. futbalového mužstva, ktoré na OH v Tokiu 1964 získalo strieborné medaily (vo finále prehralo s Maďarskom 1:2), ako obranca odohral všetkých šesť zápasov, dlhoročná opora bratislavského Slovana. Neskôr pôsobil ako tréner a funkcionár, tohto roku získal Cenu Jána Popluhára, najvyššie ocenenie fair play.

75

VOJTECH MASNÝ (* 8. 7. 1938 Chynorany). Útočník základnej zostavy čs. strieborného futbalového mužstva na OH v Tokiu 1964, po skončení kariéry tréner.

ĽUDOVÍT CVETLER (* 17. 9. 1938 Bernolákovo). Útočník čs. strieborného mužstva na OH v Tokiu 1964 získal so Slovanom v roku 1969 Pohár víťazov pohárov (vo víťaznom finále s FC Barcelona 3:2 otvoril skóre), neskôr pôsobil ako tréner mládeže.

STANISLAV JARÁBEK (* 4. 12. 1938 Suchá nad Parnou). Kapitán čs. olympijského tímu vo futbale na OH v Mexiku 1968 (nepostúpil zo skupiny), ako kapitán doviedol Trnavu k trom čs. titulom (1968, 1969, 1971), neskôr úspešný prvoligový tréner.

VOJTECH STANTIEN (* 15. 1. 1939 Košice). Bronzový medailista boxerských ME 1967 štartoval na OH v Mexiku 1968 – v kategórii do 71 kg skončil v 1. kole.

70

EVA GLESKOVÁ-LEHOCKÁ (* 26. 7. 1943 Zvolen). Najlepšia slovenská šprintérka, od r. 1968 dodnes držiteľka rekordu na 100 m 11,29, v r. 1972 spoludržiteľka ručne meraného svetového rekordu 11,0, trojnásobná olympionička – v Tokiu 1964 semifinalistka na 100 a 200 m, v Mexiku 1968 semifinalistka na 100 m a v Mníchove ôsma vo finále na 100 m, na ME v Budapešti 1966 štvrtá (100) a piata (200 m), v Aténach 1969 na 100 m siedma.

HILDA MAZÚROVÁ (* 17. 8. 1943 Spišské Tomášovce). Jediná dvojnásobná volejbalová olympionička hrala v čs. družstvách v Mexiku 1968 (6. miesto) a v Mníchove 1972 (7.), členka bronzového tímu na ME 1967, s bratislavskou Sláviou UK získala tri tituly (1968, 1969 a 1971).

JÁN GELETA (* 13. 9. 1943 Horné Motešice). Talentovaný záložník v 21 rokoch výdatne prispel k striebru čs. mužstva na OH v Tokiu 1964, s Duklou Praha získal tri čs. tituly (1963, 1964, 1967) a hral semifinále EPM, vyhlásili ho za najlepšieho čs. futbalistu 1967.

60

MÁRIA KONČEKOVÁ (* 11. 8. 1953 Trnava). Členka čs. hádzanárskeho družstva, ktoré na OH v Moskve 1980 skončilo piate, na MS 1978 štvrté a 1982 piate, s Odevou Hlohovec získala jeden (1973) a s Iskrou Partizánske dva čs. tituly (1980 a 1981), s ňou aj primát v PVP 1980.

PAVOL BOJANOVSKÝ (* 6. 9. 1953 Bratislava). Na moskovských OH 1980 bol členom čs. basketbalového tímu, ktorý skončil na 9. mieste, to už mal s Interom Bratislava slávnej „kropilákovskej éry" na konte dva čs. tituly.

JOZEF KONEČNÝ (* 2. 12. 1953 Bratislava). Po Danišovi jediný slovenský gymnasta s individuálnou medailou z ME – v Essene 1979 získal v preskoku striebro – štartoval aj na troch MS a na OH v Moskve 1980 bol členom čs. družstva, ktoré skončilo šieste, neskôr bol trénerom československej (1986 – 1992) aj slovenskej reprezentácie (1993 – 2002), odvtedy sa venuje mládeži.

ĽUDMILA KRÁLIKOVÁ (* 31. 12. 1953 Bratislava). Členka čs. basketbalového družstva, ktoré na OH v Montreale 1976 skončilo štvrté.

VINCENT LUKÁČ (* 14. 2. 1954 Košice). Najlepší slovenský strelec čs. hokejovej ligy (518 zápasov, 393 gólov), kráľ ligových strelcov 1979-80 a 1982-83, držiteľ Zlatej hokejky pre najlepšieho čs. hráča 1983, je dvojnásobný majster sveta (1977 a 1985) a dvakrát sa z MS vrátil so striebrom (1982 a 1983). Aj zo ZOH v Sarajeve 1984 má striebro, v Lake Placid 1980 skončil čs. tím piaty. V 90. rokoch pôsobil aj ako asistent trénera reprezentácie SR.

OLYMPIJSKÉ PARTE

† JOZEF MESIARKIN: predseda Olympijského klubu Nové Zámky a podpredseda AC Nové Zámky – zomrel 24. júna v Nových Zámkoch vo veku 66 rokov.

† JIŘÍ ŠVUB: rodák z českého Jeseníku, držiteľ 13 titulov majstra ČSSR v behu na lyžiach, štartoval na ZOH v Lake Placid 1980 (člen 9. štafety na 4 x 10 km, 23. na 15 km, 28. na 30 km a 30. na 50 km) aj na MS 1978 a 1982, súťažil za Duklu Liberec, ale končil v ASVŠ Dukla Banská Bystrica – zomrel 19. augusta vo veku 54 rokov v Banskej Bystrici.

† RUDOLF GALLO: legendárny rozhlasový športový reportér a komentátor, ktorý poslucháčom v rokoch 1951 – 1995 sprostredkovával dianie o.i. z OH v Melbourne 1956 (s Imrichom Hornáčkom spoluautor knihy Nesmrteľný plameň) a z piatich ZOH (1960 – 1988), známy najmä reportážami z hokeja, ktorý v roku 2010 získal Cenu Miroslava Procházku za publicistiku – zomrel 21. septembra vo veku 83 rokov v Kanianke.

† IVAN PŠENKO: tajomník Olympijského klubu Michalovce a organizátor športových, najmä bežeckých podujatí – zomrel 10. októbra po ťažkej chorobe vo veku 58 rokov.

† JÚLIUS CHVALNÝ: rodák z Topoľčian, v päťdesiatych rokoch tréner popredných slovenských gymnastiek, neskôr rozhodca a funkcionár, prvý sekretár Slovenského gymnastického zväzu, v rokoch 1962 – 1982 podpredseda Čs. zväzu telesnej výchovy a od 1973 predseda Čs. zväzu základnej a rekreačnej telesnej výchovy, jeden z hlavných organizátorov čs. spartakiád, po návrate na Slovensko riaditeľ vydavateľstva Šport – zomrel 10. októbra v Bratislave vo veku 86 rokov.

† PAVEL HANDZO: rodák z gemerského Ľubeníka, v mladosti ligový basketbalista, neskôr univerzitný profesor, priekopník telovýchovného lekárstva na Slovensku, ktorý v období 1948 – 1972 pôsobil ako lekár na šiestich (!) olympijských hrách, dlhoročný tajomník odbočky Čs. spoločnosti telovýchovného lekárstva, zakladateľ Kliniky telovýchovného lekárstva Fakultnej nemocnice v Bratislave, autor množstva vedeckých a odborných prác, čestný člen SOV a držiteľ Zlatého odznaku SOV – zomrel 25. októbra v Bratislave vo veku 94 rokov.

† ANTONÍN BERAN: dlhoročný gymnastický tréner, funkcionár, medzinárodný rozhodca, šéf slovenskej gymnastiky 1965 - 1971, potom tréner najmä mládeže – zomrel 27. novembra v Bratislave vo veku 85 rokov. **(sou, mo)**

Váš dodávateľský reťazec má teraz vyššiu hodnotu.

GEFCO ENGINEERS YOUR PRODUCTIVITY

Kľúčovým prvkom rastu a rentability pre výrobný podnik je zvládnutie dodávateľského reťazca. Úlohou spoločnosti GEFCO je v každodennej praxi navrhovať a realizovať globálne a medzinárodné logistické riešenia. Viac informácií sa dozviete na stránke: **www.gefcoengineersyourproductivity.com**

GEFCO

LOGISTICS FOR MANUFACTURERS

Olympijský tím Soči 2014
SME JEDEN TÍM

GENERÁLNI PARTNERI

TIPOS

Mercedes-Benz

ZSE

HLAVNÍ PARTNERI

Matador

INTERSPORT

LOGISTICKÝ PARTNER

GEFCO
LOGISTICS FOR MANUFACTURERS

DODÁVATELIA

avion · bollé · Daylong · DoubleTree by Hilton Bratislava · Gabor · Lavazza · Nutrend · Rio Fresh · Rona · Sportmed

MEDIÁLNI PARTNERI

aktuálne.sk · euroawk · MAN · Golf · newton media · fun rádio · rtvs · Sport · tasr

Slovenský olympijský výbor · Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR · Slovenská olympijská marketingová, a. s.

Olympijská symbolika je chránená zákonom Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskom olympijskom výbore číslo 226/1994 Z.z. z 18.8.1994.
Bližšie informácie o používaní olympijskej symboliky nájdete na www.olympic.sk.